

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemam za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznalila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 14 h, če se oznalila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolje frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravnost upravljanja se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznalila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnost upravljanja telefon št. 85.

Slovenski napredni volilci!

Dne 28. t. m. Vam bo stopiti na volišče v mestni deželnozborski skupini. Ta dan postane lahko usoden v zgodovini političnih pravic slovenskega meščanstva. Za in zoper te pravice se bo bila prva bitka v novem deželnem zboru! Bojna vrsta Vaših protivnikov bo močna, zakaj združeni bodo v njej Nemci, klerikalci in vladni pristaši. — Vaša skrb bodi zategadelj, da pošljete v ta boj same zanesljive Svoje može, ki so pripravljeni neustrašno in brezobzirno braniti Vaše pravice, može, ki so v resnici neodvisni navzgorej in navzdol, na levo in na desno.

In ti možje so po soglasnem sklepnu Vaših zaupnikov:

1. Za mesto Ljubljana:

dr. Ivan Tavčar

odvetnik, deželni odbornik in občinski svetnik in

dr. Karel Triller

odvetnik in občinski svetnik, oba v Ljubljani.

2. Za mestno skupino: Kranj-Škofja Loka:

Ciril Pirc

posestnik in trgovec v Kranju.

6. Za mestno skupino: Novo mesto-Črnomelj-Kostanjevica-Krško-Metlika in Višnjo goro:

Ivan Plantan

c. kr. notar in predsednik notarske zbornice v Ljubljani.

Somišljeniki! Kakor en mož združite v petek, dne 28. t. m. Svoje glasove na te naše zaupnike. Disciplina in zvestoba do stranke nad vse!

V Ljubljani, dne 21. februarja 1908.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

LISTEK.

Roko smo dljaki prvič prišli na Dunaj.

Sedeminšestdeset je bil naš vodnik. Rekli smo mu tudi Lampa. Ne vem, kdo mu je dal to ime, ali karakterizoval je njegovo polnoluno in glavo tako srečno, da se ga je ime Lampa držalo krčevito kakor pijavka. Sedeminšestdeset pa smo mu rekli zato, ker svoje lampe ni mogel pokriti, če klobuk ni imel vsaj sedeminšestdeset centimetrov oboda.

Lampa torej je bil naš vodnik, ko smo prvi večer tavali po dunajskih ulicah. Hodil je pred nami, glasan in vzravnan in prepoten, edinole drugoletnik visokih šol, ki je že prebil brucevsko maturijo in se ravno vsled tega zaveda veličastnega svojega dostojanstva. Hodil je pred nami važen in samozavesten in je pri vsakem koraku pokimal z glavo, kakor da hvaležno potrijuje, da je resnično in pravično prišel za korak naprej.

Mi pa smo se rinili za njim prihuljeni in potuljeni, kakor jata žalostnih šepavih rac za svojim racmanom. Bog, kako nam je bilo te-

sno in bridko! Doma v Ljubljani, s kakšno samozavestno gracio smo se zibali po promenadi na Glavnem trgu in vse nas je gledalo, vse kazalo za nami: »Vidiš, ta gospod so gospod abiturijent in gospod gredo na Dunaj« — pa je iznova zažarela krog naših glav vsa nepopisna gloria abiturijentska, še više se je dvignila glava, učena in pred zeleno mizo preizkušena, in še bolj se je vzravnila hrbitenica in mi, gospod abiturijent, smo z zaničevanjem gledali dol na uboge reve, ki niso bili abiturienti!

Zdaj pa, oj bridkosti bridke! Vse samozavestne gracie, vsega ljubljanskega chica je bil navaden in neslaven konec! Tako nas je prevezelo, da smo se med eleganco dunajsko zdeli kmetavške landpomaranče, napotki so nam bile noge in roke in britko občutje, da se nam izdaleči vidi, da smo malomeščani, nam je kakor vampir izpilo iz glav vso našo ljubljansko samozavestno duhovitost, da smo molčali ali pa dajali odgovore potihom, brez vse zavestnosti in čisto brez duha. In vsi smo čutili, da smo kmetavzi in da je brez duha in prisiljeno, kar govorimo in bilo nam je še težje. On, Lampa, pa je govoril samozavestno in glasno in zdele se nam je neverjetno duhovito in dobro opomnjeno, če je na ves glas razložil: »Ti, Bela, ali veš, zakaj

je tamle nad električnim tramvajem napeljana tista debela žica?« — Bela seveda ni vedel odgovora, vsaj v Ljubljani takrat še ni bilo ne duha ne slaha o tramvaju, na Dunaju so pa tudi pravkar še jeli nadomeščati konjski tramvaj z električnim. Lampa pa je z mentorškim glasom obrrazil: »Zato, da tramvajske vozove dol tišči, da jih veter v zrak ne vrže!« — Duhovito se nam je zdelo in poučno, kajti da bi kdo prišel na to, da je bila to plitva šala, je bilo nemogoče; preveč smo bili zbegani, preveč nam je s samozavestjo izpuhtela duhovitost. Pa nas ni pobil na tla samo Dunaj in njegov chie, pobila nas je današnja družba. Prišli smo bili na Dunaj še predpoldnen. Naš vodnik nas je bil tiral nekam v temo in je dejal, da naj tam odložimo svojo prtljago, da je tam naše stanovanje. Potem smo šli na univerzo, v neko restavracijo na obed, nato pa nas je po stranskih ulicah tiral v kavarno, kjer so se sestajali slovenski visokošolci. Takrat je bila v osmennem okraju od Slovencev obiskovana kavarna »Maria Treu«. Tja nas je torej tiral in ker je sam preselil vse popoldan do večera v njej, smo morali ostati tudi mi, njegovi varovanci: Kam naj bi piščeta brez koklje? In na tem kraju žalostnega spomina torej se je zgodilo, kar nas je docela potrlo in pobilo k tlon.

Ves »Maria Treu« je bil poln slovenskih visokošolcev. Bučalo je od vseh končev prešernega smeha, vzklikavanja kvartopireev, vikanja kibicev, žvenkljaje so krogle na biljardu in bili so se keji, vse pa je zastirala jedva prodorna megla, ki se je gostila iz svalčic in smotk. Intam in tej megli so slovesno ubili in pokopali naš abiturijentsko glorio in naš abiturijentski zanos. Sam bog vedi, kakšna je bila beseda, kakšen je bil pogled, ki ju je na en mah zadel v živo srce, da sta se na mestu zgrudila in sta na mestu izkravala. V kavarno smo bili prišli še vsi samozavestni, glorijola abiturijentstva je še živo zarela okrog naših glav. Pa ni bilo dolgo in sesedel se je zdala, zdaj ta izmed nas, utihnil je, ugasnila je vsa glorijola in raztegnjena in žalostnega obrazja je zdel zgrunzen sam vase, v srce pa mu je ledeno segalo spoznanje, bridko in mrko, da celo abiturijent še ni nič, prav nič, — še manj kot nič pa pred temi gospodi, ki so že v višjih semestrih, ki so že stare hiše. Je pač ni revnejše živalice pod milim nebom, nego je tista žalostna prikazen, ki se v diaškem žargonu imenuje »bruc«. Kakor ptica, ki so jej strte peroti, hodil naokrog, preje samozavestno vzravnan, hrbitenica mu je sedaj ponizna, uklonljiva, njegov pogled je poslušen in vdan, kakor zgrevan nad last-

no ničevostjo, in oddahne se, kadar je sam, sploh se drzne dihati, misliti in goroviti le tedaj, če si je gotov, da vsaj dobro miljo naokrog ni nobeneča višjega semestra.

Odtod torej prihuljenost in potuljenost, s katero smo se rinili za svojim vodnikom Lampo, ko nas je na večer vodil po dunajskih ulicah. Kaj smo mi takrat vedeli, kje se gnetemo! Vsaj niti nismo imeli časa ozirati se, toliko je bilo ljudi, in da bi se vsaj malo pokazali olikane, smo svojpot vikali svoj »pardon«, ali smo stopili komu na noge ali krilo ali ne. Spominjam se, da me je mahoma obšel čut velike lakote in isti hip sem čisto pozabil, kje sem. Naenkrat se mi je zazdelo, da sem doma v Ljubljani in da je na Glavnem trgu ba kljada, odtod toliko luči in tolika gneča. Prijel sem Joža, ki sva se najbolj držala v knup, za roko in mu dejal: »Servus Joža! Jaz imam že dosti! Sedem bo tudi že kmalu, moram domov k večerji! In hotel sem iti domov in k večerji. Dobri Joža pa me je še pravocasno ujal za rokav, in mi zlahkim usmevom raztolmačil, da da ne bomo jedli, kar kuhajo doma naše majke, ampak da smo daleč na Dunaju in da se moramo držati Lampe, sicer da bo zanič, še bolj zanič, kakor nam je itak že bilo. Joža je bil vobče dobra duša in se ni prav nič smerjal moji zmoti. To mi je dobro

Kandidat Detela.

Okraini glavar radovljški Oton pl. Detela ni odstopil od kandidature. Protest proti tej kandidaturi je ostal brez uspeha. Namen tega protesta je bil, dognati natančno in brezdvomno, čigav kandidat je Detela in to se je v polni meri posrečilo.

»Samostojnost« kandidature okrajnega glavarja Detela je goli humbug in navadno slepljo volilcev. Detela ni samostojen kandidat, nego vladno-nemškatarski kandidat, dela se pa samostojnega, ker upa, da ujame na ta način laglje volilcev na svoje limanice.

Položaj v mestni skupini Kamnik-Radovljica-Tržič je tak, da klerikaleci sami nimajo nobenega upanja na zmago; ko bi klerikaleci postavili svojega lastnega kandidata, bi z njim zanesljivo propadli. To vedo klerikaleci, to pa vedo tudi Nemci in vrlada in iz tega spoznanja se je izemila kandidatura okrajnega glavarja Detela.

Misel, kandidirati okrajnega glavarja Detela, se je rodila v vodstvu nemške stranke. Nemci so prišli na to, da bi se dala mestna skupina Kamnik-Radovljica-Tržič iztrgati iz rok narodno-napredne stranke, če se postavi za kandidata mož, ki ima po svoji službi zvez in vpliv na volilce, drug kandidat bi proti narodno-napredni stranki ne mogel zmagati; edini, ki more zmagati, bi bil okrajni glavar.

Cisto naravno je, da so Nemci imeli pri tem takoj pred očmi okrajnega glavarja Detela. Ta je nemškutar, pristen nemškutar in nemštvor bi pridobilo na veljavni in na vplivu, če bi Detela prišel v deželnih zbor in celo v deželnem odboru.

Vlada se je seveda takoj z veseljem izrekla za to kandidaturo. Na vso moč ji ugaja ta kandidatura. Če bi e. kr. okraini glavar Detela postal deželnih poslanec in v katerikoli lastnosti član deželnega odbora, bi to bilo vladni prav po volji. Na mestu ljudskega zastopnika bi sedel e. kr. okrajni glavar, ki bi seveda storil vse to, kar bi mu vrlada naročila, ki bi bil zastopnik vladnih interesov, ne pa zastopnik ljudskih interesov. In če bi ta mož prišel celo v deželnini odbor, bi bil zopet vladni zaupnik, ne pa ljudski zaupnik.

Pa še nekaj bi se z Detelo doseglo. Povečan in utrjen bi bil nemški vpliv v deželnem zboru in v deželnem odboru, kajti Detela bi kot nemškutar in poslanec po volji Nemcev in vrlade seveda v vseh narodnostih zadeval stal na nemški strani.

Vse to vedo tudi klerikali prav dobro. Iz najzanesljivejšega vira vemo, da se je vodstvo klerikalne stranke le skrajno nerado vdalo pričetku Nemcev in vrlade in se skrajno nerado odločilo za podpiranje Detelove kandidature. Odločilo je naposled dejstvo, da klerikaleci sami absolutno ne morejo misliti na zmago v skupini Radovljica-Kamnik-Tržič in da bi mogel s pomočjo Nemcev in vrlade proti narodno-napredni stranki zmagati samo Detela, ker je politični uradnik v Radovljici. Le nevoljno so ugriznili klerikalni voditelji v to kislo jabolko, ne samo ker vedo, da jih bo ta kandidatura zopet kompromitirala v očeh vseh narodno-četrtih Slovencev in pokazala, da so se v resnici udinjali nemčurstvu, marveč tudi zaradi tega, ker čutijo, kako neprijetne posledice zna to zanje imeti.

V rednih razmerah bi klerikaleci imeli pravico zahtevati, da postane eden izmed njih deželnih glavar in da se iz cele zbornice eden izmed njih voli v deželnem odboru. Kakor znano, volijo kmečki poslanci enega deželnega odbornika iz cele zbornice za kakega drugega klerikalca. Napredni stranki bi bil sicer tak klerikalec v nekaterih političnih zadavah nevarnejši kot Detela, a vsaj v narodnih stvareh bi se dalo laglje z njim delati, in to je važno, ker preti danes slovenski narodnosti nevarnost celo na Kranjskem.

Slovenskim volilcem mestne skupine Radovljica-Kamnik-Tržič pokladamo na srce, naj uvažujejo ta naša avtentična pojasnila. Pri tej volitvi se gre za slovensko narodno korist in vprito temu je treba napeti vse moči, da treščimo ob tla nemškarskega kandidata Detela.

Nemeji delajo na to, da bi postal Detela deželnih glavar. To bi jim seveda ugajalo, da bi nemškutar Detela dobil največjo oblast v deželnem odboru, če bi avtonomna oblast v slovenski naši kronovini prišla v roke zaupniku ljubljanske kazne. Klerikaleci se temu obupno upirajo. Javna tajnost je, da se vrši na kulisami lud boj, kdo naj postane deželnih glavar. Na eni strani stope Nemci z Detelo, na drugi strani stope klerikaleci, ki hočejo, naj postane deželnih glavar Šuklje. Iz početka Šuklje sploh ni nameraval kandidirati v deželnem zbor in dal se je pregovoriti samo vsled tega, da ga morejo klerikaleci kandidirati proti Deteli za mesto deželnega glavarja.

Ob sebi se razume, da je v obstoječih razmerah narodno-napredni stranki Šuklje še vedno ljubši kot Detela. Med dvema zli, ima manjše vedno še prednost.

Klerikaleci, ki bodo pri volitvi glasovali za Detela, se bodo s tem bojevali zoper svojega lastnega pristaša Šukljeta.

Za slučaj, da se Nemcem ne pšereči, spraviti Detela na mesto deželnega glavarja, pa ga hočejo kandidirati v deželnem odbor, in sicer kot zastopnika cele zbornice. S tem bi se nemštvor v prid premenile razmere v deželnem odboru prav izdatno. Če zmaga Detela, upajo Nemci, da bodo mogli klerikalece prisiliti, da volijo Detela v deželnem odboru. V tem slučaju bi bili v deželnem odboru poleg deželnega glavarja en slovenski naprednjak, en slovenski klerikalec, pa dva nasprotnika, namreč en Nemeč in en vladni nemškutar. Nobena stvar bi se ne mogla zgrediti v deželnem odboru, ki bi Nemcem in vrladi ne bila všeč in moč nemčurstva v naši slovenski deželi bi poskočila in postala taka, kakor ni bila, odkar smo Slovenci vrgli Vesteneckovo strahovilo ob tla.

Res, žalostno je, da se je vodstvo klerikalne stranke vsled vladnega pritiska in da pridobi kočevske kmečke glasove za svoje kandidate spustila v nevredno krovjo kupčijo. Samo strah, da propadeta Jaklič in Bartol, je mogel klerikaleci priravniti do tega, da so se izrekli za kandidaturo okrajnega glavarja Detela in s tem izzvali silno nevarnost, da pride ta vladni in nemčurski zaupnik kot zastopnik celega deželnega zbornika v deželnem odboru.

Cebo Detela izvoljen za poslanca, pa potem ni nobenega dvoma, da bodo moralni klerikaleci kapitalirati pred Nemci in poslati nemškutarju Detelo v deželnem odboru. Lepo življenje bo potem imel ta gospod Detela. Kot e. kr. okrajni glavar bo dobil dopust in plača mu bo ostala, kot deželnih odbornik pa bo tudi vlekel 4000 kronic.

Zalostno in sramotno je, da je mogoča tako politična korupcija,

kajti drugega imenovanja za to ni. Tem žalostnejšje je to početje, ker bi sicer Nemci, če bi ne imeli Detela, morali glasovati pri volitvi deželnega odbornika iz cele zbornice za kakega drugega klerikalca. Napredni stranki bi bil sicer tak klerikalec v nekaterih političnih zadavah nevarnejši kot Detela, a vsaj v narodnih stvareh bi se dalo laglje z njim delati, in to je važno, ker preti danes slovenski narodnosti nevarnost celo na Kranjskem.

Slovenskim volilcem mestne skupine Radovljica-Kamnik-Tržič pokladamo na srce, naj uvažujejo ta naša avtentična pojasnila. Pri tej volitvi se gre za slovensko narodno korist in vprito temu je treba napeti vse moči, da treščimo ob tla nemškarskega kandidata Detela.

Zvezu jugoslovanskih akademičnih društev v Pragi.

Jugoslovanska akademična društva, izvzemši bolgarsko in slovensko akademico društvo »Adrija«, so si podala roke k bratski zvezzi in se združila. Najela so si skupne prostore, v katerih zamorejo z združenimi močmi vršiti svojo nalogo, ki so si jo bila postavila — zbljanje jugoslovanskih narodov.

Daleč od rojstne grude, v zlati Pragi, nas objema življenje polno sile in polno spominov na čase, ko je vihar, započet v Pragi, zahrnuel preko Evrope, ko je utripanje sreca Češke občutil vesoljni svet. Narodu češkemu je prvemu dahnilo v večnosti se porajajoče hrepnenje po svobodi svoje nebeški poljub na čelo, njege je doletela visoka naloga, da povzdigne plamenico — misli svobodne —, ki je ležala steptana na tleh, da jo ščiti in jo nese skozi temo in vihar. — — Na obzorju tega naroda žarijo zvezde Husa, Komenskega, Havlička!

Silen je postal češki narod, češki lev je vladal v moči in slavi, toda zadelo ga je strelica sovragova in padel je okrvavljen na rodno zemljo. Bela Gora — ime, ki ga izgovarja sleherni Čeh le s kletvijo, je pila kri branilcev svobode. Nemška poplava se je razlila po deželi, grozeč s smrtno vsemu, kar je bilo češkega. Toda češkega naroda niso izbrali višnji bogovi za svečenika svobode, — da bi sam v neprostih dneh čakal svojega konca! Začel se je gibati, započel borbo in odpor, ki mu je omogočil zopetno pomlajenje. Vstali so možje, ki so posvečali vse svoje moči povzdigniti naroda in njihovemu trudu se mora zahvaliti češki narod za svojo današnjo postojanko v svetu: danes je gospodarsko, politično in kulturno sile.

Zivljenje med tem narodom, da le od doma, v drugih okolčinah, med drugimi ljudmi in drugačimi interesi, ni ostalo brez vpliva na nas. Drugačna psihologija narodnega življenja, opazovanje vztrajne in žilave narodnostne borbe in ostrih intelektualnih in socialnih bojev, opazovanje silnega razvoja gospodarstva, industrije in trgovine — vse to nas je napotilo, da smo začeli prenotrivati življenje našega naroda z drugim — kritičnim očesom. Polnimi navdušenja in upanja v bodočnost naše ideje nam prekipevajo moči, srce zahteva dela in prsi se nam široj samozavesti in sile za borbo za svoje velike ideale.

in govoril slovenski! I sevejde! Saj je bil iz Lalač na Dalejnškem! —

Kakor da se je med njim in namisti hip, ko so iz njegovih ust privreli domači glasovi, pretrgalo zagrinjalo in kakor da smo ga zdaj stoprav zaledali v njegovi pravi podobi, stopol nam je mahoma tako blizu k dušam, kakor da je on sam en del naše duše, vzljubili smo ga hipom vsi in ga zagrnili od vseh strani: ni nam bilo do kostanja niti do kostanjarja samega nam ni bilo, bilo nam je do domače besede in do domače duše. Razpalili so nas nepričakovani domaći glasovi in nas omamili tako, da smo bili kakor brezumni radosti. Ce bi bil kostanjar tisti hip terjal od nas, da naj mu damo ves svoj denar, dali bi mu ga bili brez pomisleka kakor da smo ga dali samemu sebi.

Lampa nas je gledal in se nam je smejal. Obniral se je h kostanjarju in mu dejal: »Tole so pa letosni bruci! Saj se jim vidi, kaj ne Zdajle bi vas najraje objemali, sama veselja, ker ste Slovenec, češ štirinajst dni jim pa še namar ne boste!« Spominjam se, kako globoko me je užalila tisti hip tistična beseda Lampe in prisegel bi tisti hip pri vseh bogovih, da se vsaj meni ne bo godilo po njegovi besedi. Hipereštetični fantast bi bil takrat kriivo prisegel! Že nekaj dni po prihodu na Dunaj smo hodili mimo slovenskih kostanjarjev z istotako mirno dušo kakor mimo tisti židovskih kramarjev, ki za vsemi ogrom prodajajo noteše in raz-

Sedaj začenjamо tudi slovenstvo in jugoslovanstvo pojmovati vse drugače, nazori se čistijo in zahtevajo uresničenja visokih idej. Naša naloga bo, da zanesemo med svoj narod razumevanje slovenske misli, da dobi ta velika misel tudi realnosti, ki ji zamore pomoči do zmage in da napovemo odločen boj onemu frazerstu, ko se poraja le v plitkih dušah in se izraža v bobnečih besedah, ki oglušajo in ne vzbujajo odmeva v sreu! S propagando panslavizma in Cerep-Spiridonovič ne rešimo svojega naroda.

Iz teh razlogov smo se združili, da rešimo ta problem v malem med seboj, — da odgojimo v sebi zavest in spoznanje naloge, ki nas čaka. Upamo, da se pokazejo rezultati tega našega dela že sedaj, a še mnogo bolj, ko se razidemo kot celi može širok Jugoslavijo, poslane bratstva in slogi in bojevniki za svobodo duha in zemlje naših narodov! — Jugoslavski dijak je dobil vedno od svojih domačih tudi pomanjkanje za brašno, ko je nastopil svojo pot na univerzo. Vedno se mora bojevati s pomanjkanjem skoro najpotrebnjšega. V tem stanju žrtvuje mnogo od svojih dohodkov za društvene in organizacijske potrebščine, — ker pa nam ti borni novci komaj zadostujejo za najpotrebnjše, smo prisiljeni, da se obrnemo za denarno pomoč na vse naše denarne zavode, društva, korporacije in posameznike, ki se zanimajo za življenje svojega djaštva.

Zaeno prosimo vse naše zavode, trgovce, ki so v katerikoli zvezi s Prago, da vodijo svojo korespondenco v materinskem jeziku, a posebni odsek naše »Zvezze« se bode bavil s prevajanjem teh dopisov. Na ta način zamorejo znatno podpirajo svoje djaštvo in obenem našo zvezo.

Pomagajte svojemu djaštu, ki se trudi in upira, podprite ga na njegovi težavnih poti z močno roko, da ne bo naše delo brezplodno, da ne bo naša združenje le sen, ki ga vzbudi zvezdnata noč in ki odpluje ob zori — puščajoč za seboj razočaranje... Domovina, tukaj je polje za rodoljube, tukaj naj poprimejo krepko za delo možje, ki jim leži na sreu lastna — in bodočnost celega naroda! Jugoslavija se probuja, bratsko si podajajo roke vaši sinovi daleč od vas — sledite jim in pomagajte jim, kajti pot je dolga in strma, solnčni cilj pa še daleč, daleč!

Vse dobrovoljne prispevke in darila sprejema skupni blagajnik g. Viljem Kukc, tehnik, Brandlová ul. 31. III. Kral. Vinogradri.

Vojni proračun pred avstrijsko delegacijo.

Dunaj, 21. februarja. Vojni minister Schönaich je imel v današnji seji avstrijske delegacije obširen govor, v katerem se je delegatom posebno zahvaljeval za naklonjenost, ki so jo izkazali armadi s tem, da so se izrekli za zvišanje plač častnikom in moštvu. Minister se je posebno toplo zavzemal za podčastnike, ki služijo čez postavno dobo ter napovedal, da stopi takoj po delegacijskem zasedanju pred obe vladami z zahtevo, da se pridobi takim certifikatom več mest in državnih službah. Povedal je tudi, da je takih podčastnikov v armadi le 3000, a potrebovali bi jih 30.000 (?). Nadalje je govoril minister o dvobojih, o prinčenju vojakov, o polkovnem jeziku itd. Gledate odškodnine za potnino

V njeni mali glavici so rojile vse druge misli.

Koj, ko se je prebudila, je, ko maj za silo opravljen, pohitela k pisalni mizici in naglo spisala kratko sicer, a pomembno pisemce.

»Ostanem pri svoji obljubi. Poskrbite, da bo vhod od cerkvene strani odprt in da me nihče ne bo videl ko pridem.«

Potrudila se je, da bi nihče ne mogel spoznati njene pisave in posrečilo se ji je dosti dobro. Pisemce je vtaknila v zavitek in spisala na njemu.

Ko je bila s tem gotova, je hotela poklicati hišno, da bi pisemec odposlala, a ko je prišla do vrat, si je naenkrat premislila. Stopila je zgoraj k mizniču in je pisemec zaklenila v miznico.

»Ne bom ga danes poslala,« je rekla sama pri sebi. »Preveč bi si domišljal. Naj raje potri nekaj dne. A komaj je zaklenila miznico, se jo zopet druge misli.

»Samo sebe varam. Govorim, da bi se preveč domišljal, v resnici pa me je le strah pred tem korakom.«

Kako sem vendar neumna. Niti toliko poguma nimam, da bi izpolnila svoj sklep in dano obljubo, samo ker sodijo ljudje, da je to greh. Moj moč je imel že neboj ljubic, niti toliko oziroma ni imel name, da bi me obvaroval smešnosti, jaz pa se ne upam storiti tega, kar on vsak dan uganja.

Odpela je zopet miznico in vzelaz iz nje pismo. Pri tej priliki

rezervistom se pogajanja že vrše. Dopusti za časa žetve se uvedejo letos pri vseh vojnih ter se sploh najbreži stalno urede. Končno je minister enkrat izjavil, da mu ni nicesen znanega o kakšnih pogajanjih z ogrsko vladu zaradi armadnih koncesij. — Vojni proračun je bil nato tudi podrobnost sprejet brez debate.

Iz proračunskega odseka

Dunaj, 21. februarja. Proračunskega odseka je začel danes razpravljanje o poglavju »država in zbor«. Razvila se je živahnna debata zaradi zahteve slovanskih delegatov, da se morajo tudi slovanski govorji protokolirati. — Posl. Malik je zahteval, naj se proglaši nemščina za poslovni jezik parlamenta, češ, da se stroški zapisnika vsled sprejemljiva nemščina govorji štirkratno pomnožili, dočim so nameči 1. 1890 znašali stroški le 71.000 K., naravnos so sedaj že celo na 301.000 K. — Poslanc dr. Korošec je dokazoval, da imajo nemščini poslanci pravico vlagati predlogje in interpelacije v svojem materinem jeziku. — Potem se je razpravljalo o primanjovanju prostora v parlamentu. Predsednik Weisricher je obnovil zahtev, naj se skleni stroški zvezne skupnosti na območju, da se postavijo v parlament kipi Kaiserafeldu. Riegerju in Jaworsku. Poglavlje »državni zbor« je bilo sprejet z vsemi resolucijami vred. — Prihodnja seba bo v torek ter predvojna vrsnača.

Deželnozborske volitve na Češkem.

Praga, 21. februarja. Včeraj so se izvrstile volitve v kmečkih občinah. Najhujši

naredbo odcepiti od poljedelskega ministarstva.

Nemadžarske narodnosti in revizija poslovnika.

Budimpešta, 21. februarja. Nemadžarski poslanci so imeli snoči sejo ter sklenili, da nastopijo najostrejšo opozicijo proti reviziji parlamentarnega poslovnika. Na konferenco je prišel tudi srbski radikalec Vrsić ter izjavil, da bodo tudi srbski poslanci, ki so bili dosedaj v rezervi, podpirali v tem vprašanju odločeno klub nemadžarskih poslancev.

Proti ministru Andrassyju.

Budimpešta, 21. februarja. Neodvisna stranka je pričela odkrit boj proti ministru notranjih del grofu Andrassy. V prvi vrsti je boj napravljen proti njegovemu tajniku grofu Hadiku, a grof Andrassy se je izjavil solidarnega ž njim ter ne ostane v ministrstvu, ako bi neodvisna stranka izpodrinila Hadika.

Strahovlada v Črni gori.

Dunaj, 21. februarja. Nemški listi prinašajo senzacionalne vesti iz Črne gore, da je zaradi veleizdaje zaprtih tretjina vseh poslancev, med njimi tudi podpredsednik skupščine. Bivšega prvega knezovega dvorjanika Jostofa (?) so baje že ustrelili.

Reformna akcija v Makedoniji se nadaljuje.

Dunaj, 21. februarja. Zaradi železniških projektov je nastala med prizadetimi velesilami tolka natest, da je bila justična reformna akcija v Makedoniji že v nevarnosti. Prizadevanju ostalih velesil se je sedaj vendar posrečilo, napetost znatno ublažiti. Te velesile so izjavile, da avstro-ogrski balkanski načrti ne morejo biti vzrok, izstopiti iz evropskega koncerta.

Berolin, 21. februarja. Nemški poslaniki v Carigradu je že dobil naročilo, naj podpiše skupno noto na turško vlado zaradi justične reforme v Makedoniji, aka se vse velesile zedinijo za tako akcijo.

Carigrad, 21. februarja. Turška vlada pripravlja ugoden odgovor na skupno noto velesil zaradi podaljšanja mandatov makedonskih reformnih organov v Makedoniji.

Denarna kriza na Turškem.

Sofija, 21. februarja. Turška vlada je v budih denarnih stiskih. Večina uradnikov že od meseca avgusta ni dobitilo več plače. Finančni minister prihaja le redkokdaj v urad, in še tedaj skrivoma iz strahu pred množico, ki ima ministrstvo skoraj neprestano zasedeno, ker ne morejo dobiti denarja. Minister se sklicuje na ukaz, ki ga je baje dobil iz sultanske palače, naj ničesar ne izplačuje.

Dopisi.

Iz Smartna pri Litiji. Apostol miru, dekan Rihar, uganja pri nas čimdalje hujše burke. Sedaj je skoval neko društvo »Kmečka zvezza«, ki bi se imenovala mežnarska zvezza, ker poleg 9 podružniških mežnarjev, ima le par duševnih revčkov v tej zvezzi. In sedaj pred volebami je kar dve nedelji po vrsti napravil volilni shod, sedelja je bil vsed picele udeležbe nejevoljen in je zato pihal v jezi in svojo jezico stresal nad brezbožnimi učitelji. Sam vsemoguči Šusteršič, ki je prišel kazati svojo

vsemogočnost v Smartno, ga ni mogel potolažiti. In v nedeljo pred volebami? Dasi nismo postavili nobenega protikandidata, je vendar pri pridigi pol ure rohnel ter zaklinjal ljudi, naj pridejo vsi na volišče. Da, politiko uganjati razume ta »apostol miru« — v šoli in v cerkvi mu teče politika mesto božje besede iz ust. Koliko časa še? Seveda je mogoče kaj takega počenjati temu božjemu namestniku le vsed izdajstva župana Hostnika in nestalnosti v naših vrstah, ker žalibog ima tudi naše predno Smartno v lastni stranki ljudi, ki rede dekana kot priliznjeno kačo na prsih. Samo en slučaj izmed več! V slučaju obrtnega šole je mož, ki je v besedah naprednjak, uprizoril na ljubo dekanu boj proti pristašem lastne stranke ter šel za njim kakor poheven kužek ter prav po nepotrebni prisilil našega najodločnejšega pristaša, da se je odpovedal oborniškemu mestu za obrtno šolo! No, pa saj ni čudno, ker »apostol miru« večkrat tja zahaja ter je pobasal že nad 300 kron za orglje ali pa za svojo bisago. Ker sedaj odhaja organist Lokan, ki je igral zelo čudno vlogo, bo pa menda liberalni naš Franc stopil v čedno kompanijo »značajnega« Hostnika in dekana, da bo trojica polna. Sedaj samo še pričakujemo, da bo naš strojarjev Franc v petek volil šepastega Lamperja in plesastega Košaka in pozneje enkrat s svojo pobožno ženico in brumnum sinčkom prisl »apostolu miru« za odpuščanje vseh liberalnih grehov. Kam pridevo še? V sosednji Litiji stoji čvrsto napredna trdnjava, ker so ondi značajni možje kot gg. Svetec, Slanc, župan itd., — pri nas jo pa majejo lastni pristaši. Na delo, dokler ne bo prepozno!

Iz Postojne. Telovadno društvo »Sokol« v Postojni priredi v soboto, dne 29. t. m. v veliki dvorani »Narodnega hotela« svojo običajno maskerado pod naslovom v »Gozdu«, za katero vlada v vseh krogih veliko zanimanje in se delajo v ta namen velikanske priprave. Predvsem nam je omeniti, da se nam je posrečilo dobiti za ta dan v sodelovanje c. kr. mornarsko godbo iz Pulja, ki bode gotovo nudila tudi neplascem obično umetniškega užitka. Krasna, že itak poznana dvorana »Narodnega hotela« spremenjena bude pri tej prilikai v krasen gozd, v katerem bodo našli gotovo vsi, bodisi stari ali mladi, oženjeni ali neoženjeni, mnogo zabave in razvedrila. Prijavile so se že skupine ter je želeti, da bi tudi tam zanimanje vzkliklo, kjer se še ni za to odločilo. Apelujemo v prvi vrsti na brate Sokole v okolici in v trgu, da se gotovo v kar največjem številu udeleže maskarade ter tudi druge prijatelje Sokole vzpodbjajo k zanimanju; sicer pa upamo, da bode itak vsak čestilec princa Karnevala brez pomisla došel na našo maskarado, ki bode trdeč po pripravah najbolj obiskana predpustna zavava v Postojni in okolici. Vabilo so se že razposlala; ako bi kdo pomotoma ga ne dobil, se prosi, naj se obrne na odbor. — Natančneje o maskaradi se bode še poročalo. Začetek je določen ob 8. uri zvečer. Vstopinja 1 K 50 vin, za osebo, za vsako nadaljnjo osebo v družini 1 K več. Koriandoli, konfeti, bombe, granate itd. Torej na svidenje bratje Sokoli in prijatelji sokolske misli, v soboto, dne 29. t. m. na sokolski maskaradi v »Gozdu« v Postojni! Na zdar!

Z Vranskega. Na občinem zboru »Podružnice sv. Cirila in Metoda« je bil izvoljen sledeči odbor: g. učitelj Rudolf Vrabl, predsednik; gdé. učiteljica Bebica Kolšek, tajni-

je zagledala lično igračo, ki jo je bila pred nekaj dnevi kupila za svojega otroka. Ta igrača jo je spomnila, da ni samo žena, ki jo je mož prevral in osmešil, nego da je tudi mat.

Obsedela je pri mizi in je melenično sukalka v rokah pismo ter čitala naslov »Njegovi prevzetenosti maršalu Marmontu, vojvodi Dubrovniškemu«. Ves zanišljjen je bil izraz njenega dekliskega obličja. Skoro celo uro je tako sedela pri svoji mizi. Naenkrat je vrgla pisemce zoper v miznico in odskočila s sedeža.

»Kako je le mogoče, da sem prisla na tako misel,« je šepetalna in zcela z naglimi koraki premerjati svojo sobo. »Že zaradi svojega otroka ne smem tega storiti.«

Tedaj pa se je spomnila princezinja Dietrichstein in v trenotku so vsi njeni dobrski sklepi zoper razpadli v nič. Pred oči ji je stopila podoba te ženske izredne lepote in eleganca. Videla je, kako se porogljivo smeje njej, prevarani in osmešeni ženi, kako gleda manjo z izrazom žaljivega pomilovanja. Vsa krije je zavrela v tem trenotku v mali markizi in sprejetelo da je bolestno čuvstvo, da jo je njen mož ne le varal, nego tudi poniral in osramotil pred vsem svetom.

Hlastno je zopet planila k mizi, vzelu iz nje pismo in poklicala hišno.

(Dalje prihodnjek.)

Hišna je bila v kuhinji in ni slišala kljica male markize, pač pa je slišala ta kljic na hodniku stojecu oseba, namreč Klariča.

»Dobro jutro, markiza,« je veločno vzkliknila Klariča. »Tako zgodaj že pokoneci, dasi ste skoro vso noč plesali. In kako dobro izgledate. Vsa redčete ste, ko mlađa roža.«

Markiza Helena je bila v precejšnji zadregi. Kar nič ji ni bilo prav, da je ravno v tem trenotku prišla Klariča in ni vedela, kaj bi v naglici odgovorila na Klaričino opomnino.

»Ali želite, da pokličem hišno?« je vprašala Klariča, ki je tako zaznila, da moti malo markizo.

»Da,« je odgovorila markiza, a takoj vzkliknila »ne — počakajte malo. Če utegnete, ostanite malo tu.«

Markiza je primaknila Klariči stol in je sama sedla za pisalno mizo. Maršalu namenjeno pisimo je držala v rokah. Nehotě je Klariča pogledala na pismo in streslo je po vsem životu, ko je čitala naslov. Zdaj je videla, da nesrečno ljubavno razmerje, ki je je že enkrat zapazila in v kritičnem trenotku motila, ni se prenehalo, da ni se mrtvo, nego da je zadobilo še nevarnejši značaj. Trpka čuvstva so prešinila njeno srce in temen je postal njen pogled, a rekla ni ničesar.

(Dalje prihodnjek.)

težav izvršljiva. Zglasil bo pri obrtnem oblastu, recimo, trgovino z mešanim blagom, pokazal izpričevala in dobil obrtni list. Če pa nima izpričevala, — in to se v praksi prav često dogaja —, mu ne preostaja drugo, kakor da prosi pri pristojnem obrtnem oblastu, da se mu izpreglejajo predpisana izpričevala. V takih primerih govorimo o prošnjah za dispense. Obrtna oblastva so namreč po določilih novega obrtnega reda upravičena, injemoma in v ta namen, da se omogoči prehod od kakšnega prizvajalnega obra ali trgovinskega obra, za katerega izvajanje ni potreben dokaz usposobljenosti, do trgovinskih obrtv, ki so vezani na sposobnostni dokaz, zaslišavi trgovinsko in obrtno zbornico in dotično trgovsko zadružno, izpreglejati formalni dokaz usposobljenosti, aka se je prosilec bavil saj pet let z dotičnim opravilom. Iz tega je povzet, da je tud potom dispense mogoče priti do samostojnega izvrševanja trgovine z mešanim blagom, kolonijalnim, špecerijskim in materijalnim blagom v primerih, o katerih govorimo, le tedaj, če je dokazana najmanj petletna zaposlenost v trgovini ali kakem obrtu. Petletno samostojno trgovanje ali obrtovanje je torej absoluten predpogoj, brez tega tudi s prošnjo za dispense ni izhoda. Ker se je sposobnostni dokaz uvedel v prvi vrsti iz namena, da zavaruje trgovino pred vstopanjem in prodiranjem strokovno neizobraženih oseb, se v praksi postopa pri takih prošnjah, kakor je le pravilno, dokaj strogo in se ustrezla le prošnjiku v takih ozira in vpoštevanja vrednih primerih, v katerih se vidi, da so si prosilci v svojem prejšnjem samostojnem trgovjanju, odnosno obrtovanju pridobili potreben strokovno izkušenost in trgovsko izvezbanost. Naj pri tej priložnosti še pojasnimo, kako je postopati v primeru, da se trgovec s svojo trgovino preseli v drug kraj, oziroma da otori filialko ali podružnico. Pri vseh obrtih je smatrati preselitev v kraj, ki leži izven občine dosedanjega stojališča obra (seveda tudi trgovine) za ustanovitev novega obra (trgovine), vendar pa ni vnovič zahtevati strokovne usposobljenosti, ki je prepisana za gotove oberte (gotov trgovinski stroki). Če bi torej trgovec z mešanim blagom, ki pa nima sposobnostnih dokazov, premestil svojo trgovino v drugo občino, bi bila potrebna zglasitev pri obrtnem oblastvu in bi bilo to novo podjetje sicer smatrati za nov obrt, ne bilo bi mu pa treba izkazati se s sposobnostnim dokazom. Istočasno je pri ustanovitvi podružnic, tudi v takem primeru zadošča zglasitev. Po posebna določila veljajo le za oberte, ki so vezani na koncesijo.

Oznaka olivnega olja. Poslujoči se pravice, ki jo daje ministrstvu § 7. zakona o živilih, je vladu izdala pravkar ukaz, ki veli, da se sme samo čisto, nepomešano olivno olje pod oznako »olivno olje«, »olje iz Provence« in »olje iz Aixa« prodajati na obrteni način in pa ponujati. Obrtovalno prodajanje in ponujanje drugega olja ali olivnega olja, ki je sedaj znova uvelja akcija, da se razširijo ta določila o obvezni frankaturi tudi na prazne vinske sode, ki jih vrčajo stranke. Namen te akcije, ki je našla oporo v poklicnih korporacijah, je ta, da se vinske trgovce, ki imajo v sodih itak naložen znaten kapital, obvaruje plačila voznine za vrnjene sode, kajti stranke, ki dobre sode na posodo, navzicle opazkam v fakturah navadno prevržejo plačila voznine za returne posode na prodajalca. Vinskim trgovcem pa je iz oziroma na konkurenco kakor tudi iz skrbni za hranitev odjemalcev potem težko iskati si povračila za naknadno plačano voznino od stranke.

Kaj je storiti trgovcem, ki hčajo pričeti z izvršenjem trgovine z mešanim blagom ali kakšnimi drugimi trgovinskimi stroki, ki je vezana na sposobnostni dokaz? Od 16. avgusta lahko tega leta je vezana trgovina z mešanim blagom, s špecerijskim, materijalnim in kolonijalnim blagom na dokaz usposobljenosti. Vse druge vrste trgovin so ostale izven sposobnostnega dokaza. Strokovna sposobnost se dokaže z učnim izpričevalom in z izpričevalom o najmanj dveletnem službovanju v kakšnem trgovinskem obrtu; pri tem pa mora dobiti skupine uporabitev kot učenec ali vajenec ter pomočnik znašati najmanj pet let. Opozoriti je na okolnost, da veljajo prav tako izpričevala, izdana od takih trgovcev, ki imajo trgovino z mešanim blagom, ne z mešanim blagom ali kakšnimi drugimi trgovinskimi stroki, ki je vezana na sposobnostni dokaz?

Od 16. avgusta je že dolgo.

sete Flegeriču v spomin. Blaghotne dneske, ki se bodo po časopisih objavili, sprejema Ivan Kolarič, tržan v Središču, kakor tudi vsak odbornik. Ako se nabere o pravem času primerna vsoča denarja, se bode letos meseca avgusta s primerno slavnostjo odkrili na gomili pri Sv. Bolifenu Flegeričev nagrobnik, doma na Flegeričevem domu pa se bode odkrila spominska plošča.

Odbor za Flegeričev spomenik v Središču, dne 10. februar 1908.

Josip Šinko, župan središki, predsednik; Anton Kosi, učitelj in posestnik v Središču, tajnik; Ivan Kolarič, tržan središki, blagajnik; Robert Košar, učitelj pri Sv. Bolifenu; Anton Porekar, nadučitelj na Humu in Maks Robič, trgovec v Središču, odborniki.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. februarja.

Organizirana sirovost. Mlajši sokoli, ki so zaljubljeni v dičnega kandidata dr. Ravniharja, počenljajo sedaj poseben šport z nepodpisanimi dopisnicami. Dan za dnevom prihajajo take dopisnice dr. Tavčarju v hišo, tako, da imajo njegovi otroci vsak hip prilik, iz teh dopisnic poizvedeti, kak lopov je njih oče. To je gotovo junaško in sokolsko, in Ravniharju je le častitati, da je ta duh zanesel v sokolske vrste. Sokolom pa bodi povedano, da se dr. Tavčar prav nič ne razburja radi teh dopisnic in da je v tem pogledu škoda za črnilo in marke. Sploh bodi tem sokolom poveleno, da se dr. Tavčar tudi za to ne zanima, ostane li dr. Ravnihar še v odboru »Sokola« ali ne. V tem oziru ni ničesar podpisal, ni od nikogar kakoge podpisa zahteval, in mu tudi v sanjah ne prihaja na misel, »Sokola« imeti za parado pri sedanjih deželnozborovih volitvah. To parado prav rad prepriča dr. Ravniharju.

Sestanek v hotelu pri »Južnem kolodvoru«. Snoči je bil v hotelu pri Seidlu informativen pogovor, na katerem se je razpravljalo o deželnozborovih volitvah s posebnim ozirom na železničarje. Sestanka so se železničarji-volilci, ki so pristaši narodno-napredne stranke, udeležili v lepem številu, dočim so socialno-demokrati poslali samo deputacijo nanj. Sestanku je predsedoval višji revident g. Kobler, ki je pozdravil navzoče, zlasti kandidata gg. dr. Tavčarja in dr. Trillerja ter g. župana Hribarja. Prvi je govoril g. dr. Tavčar, ki je poudarjal, da sta prišla z dr. Trillerjem na sestanek, da slišita želje in težnje železničarjev. Govoril je nato o volilni reformi za deželni zbor, izjavil, da je za splošno volilno pravico s proporcionalnim sistemom ter poudarjal, da ne prosita kandidata socialnih demokratov za njih glasove. Naj postavijo svoja kandidata; pri kakih nepričakovanih ožjih volitvah naj pa socialni demokratje pomislijo, da so bolj sorodni z narodno-napredno nego z klerikalno stranko. G. dr. Triller se je za volilno reformo izjavil v istem smislu. Potem je govoril o nalogah mestnega deželnozborovskega poslanca, kdo bo moral varovati koristi mestnih prebivalcev in torej tudi železničarjev. Vsi svobodomislni elementi se morajo združiti v boju proti klerikalizmu, zato bi bilo prav, da volijo socialni demokratje z narodno-napredno stranko. Discipline v socialno-demokratičnih vrstah pa govornik noče s tem rušiti, ker jo previsoko ceni. Socialni demokrat g. Ojster je zastopal načelo, da bo za socialne demokrate delal le tisti, ki nič nima, dočim ne more tega pričakovati od pričajočih kandidatov. Odgovarjal mu je občinski svetnik g. Zirkelbacher, ki je zatrjeval, da sta uprav dr. Tavčar in dr. Triller bila v občinskem svetu tista, ki sta se prva zavzela za njegove predloge glede izboljšanja delavskega položaja, na pr. glede zidave delavskih hiš. Dr. Triller je mož, kakršnega si stranka ni mogla boljšega izbrati za kandidata in poslanca. V občinskem svetu se je storilo vse, kar se je moglo s podanimi sredstvi. Izrazil je nato svoje privatno mnenje, da socialni demokratje v Ljubljani nimajo toliko zaslombe, da bi mogli njih kandidatje prodreti. Njih kandidature so samo pripomoček do zmage klerikalcev. Naj glasujejo za narodno-napredno kandidata, pri tem pa zahtevajo kakih koncesij v kak drug zastop. G. Ojster je nato bil zato, da se družijo narodnjaki in socialni demokratje, da se vrže klerikalna stranka. V imenu socialno-demokratične stranke je podal nato g. Klun izjava, da bodo socialni demokratje glasovali za svoja kandidata in pozival somišljence, naj store tako. Na njegova očitanja, da kandidata poznata železničarje same pred volitvami, je odgovarjal dr. Triller, ki je izjavil, da sta z dr. Tavčarjem prišla na vsak socialno-demokratični

shod, če sta bila povabljeni, poudarja pa še enkrat, da ne korteširata za socialno-demokratične glasove. Ta sestanek je prirejen le, da zvesta, kašne gospodarske težnje imajo železničarji, za katere bosta delovala, pa naj so socialni demokratje ali pa kaže druge politične stranke. Nato se je glasovalo o kandidaturi dr. Tavčarja in dr. Trillerja, in je bila ta sprejeta soglasno. Proti je glasoval samo sprevodnik Berčič — socialno-demokratična deputacija je med tem odšla. G. predsednik je priporočal, naj se agitura za kandidata in zaključil sestanek.

Slovenski volilci: »Neodvisni« kandidat dr. Ravnihar je v včerajšnji številki svojega glasila odkrito priznal, da računa v prvi vrsti na klerikalne in nemške glasove, njegovi somišljenci se bahajo, da mu je zagotovljenih 300 nemških in 500 klerikalnih glasov, »Der Deutsche Volksrat für Kraint« pa poziva nemške volilce, naj gredo kot en mož v boj za »neodvisnega« kandidata dr. Vladimirja Ravniharja, ki je na svojem shodu slovesno izjavil, da ni narodni šoven in da se bo boril tudi za enakopravnost Nemcev na Kranjskem. Dr. Ravnihar je torej smatral, dasi je starosta »Slovenske sokolske zveze, za nemškutarško-klerikalnega kandidata, ker se naslanja na Nemce in klerikale, ki oficijalno priporočajo in podpirajo njegovo kandidaturo. Kateri slovenski volilci bo se izpazil tako daleč, da bi pri volitvah oddal svoj glas takemu kandidatu?

Kdor zna pa zna! Svoj kandidatski govor je pričel »neodvisni« ali pravilne klerikalni kandidat dr. Vinko Gregorič na svojem sobotnem shodu z veliko reklamo za svojo osebo. Preje si je naročil brzjavko v »Slovenec« z Dunaja, češ, da je ministerstvo vsled njegove intervencije ustavilo vrnitev obrokov potresnega posojila, dokler ni rešena prošnja za večletno odgoditev vračevanja tega posojila. S to vestjo je tolkel na shodu na reklamni boben, češ, vidite, kaj vse sem storil za vas, zato tudi zaslužim, da me v priznanje mojih velikih zaslug volite za svojega poslance. Mož je seveda pri tem previdno zamolčal, da se lišpa s paviljonom perjem. Državni poslanec Ivan Hribar se je že mesece in mesecu trudil ter neštetokrat interveniral pri ministerstvu, da bi vrlada ugodila željam in prošnjam ljubljanskih hišnih posestnikov. In če je ta trud imel uspeh, je to edina in izključna zasluga državnega poslanca Hribarja in spoštovan dr. Vinko Gregorič je pri tem tako nedolžen, kakor novorjeni dete! Izvedel pa je v zadnjem času, ko je že misil na svojo kandidaturo, da je vsled Hribarjeve intervencije vprašanje potresnega posojila dozorelo v toliko, da je bilo pričakovati kolikor toliko ugodne rešitve, je vzel dr. Gregorič takoj pot pod noge in se napotil na Dunaj. Seveda je to naznani v »Slovenecu«, da bi bil tem verjetnejši uspeh njegovega pohoda na Dunaj. Tam je res izvedel, da se je prošnji hišnih posestnikov deloma ugodilo, in je hitel sadove Hribarjevega truda in intervencij pohasati v svojo malho. To njegovo pavovo perje sta primerno osvetila že dr. Tavčar in dr. Triller na nedeljskem shodu v »Mestnem domu« ter ga pokazala javnosti v pravi luči. A mož je kakor rojen Žid: mesto da bi sedaj, ko je bil pred javnostjo tako grdo razkrikan, previdno molčal o svojih famoznih intervencijah, pošilja sedaj hišnim posestnikom dopisnice, na katerih je čitati doslovno tole: »Vrnitev obrokov potresnega posojila za Ljubljano je ministerstvo vsled intervencije predsednika društva hišnih posestnikov v Ljubljani, gošča dr. Vinko Gregoriča, ustavilo, dokler ni prošnja društva za večletno odgoditev vračevanja tega posojila rešena.« — Očividno je, da imajo ta obvestila služiti zgolj agitacijski svrhi v prilog dr. Gregoriču. A dr. Gregorič je praktičen mož; on sicer kandidira, ne mara pa za svojo kandidaturo žrtvovati iz svojih sredstev. Zato pošilja agitacijske dopisnice na stroške »Društva hišnih posestnikov! Res izborna ideja, da bi naj agitacijske stroške za dr. Gregoričevu kandidaturo pokrivali ljubljanski hišni posestniki, samo vprašanje je, če bodo hišni posestniki s tem zadovoljni!

Pa je le res! V ponedeljek smo zabeležili vest, da član izvrševalnega odbora gospodarske stranke g. Iv. Rus v Loškem Potoku ni več ničesar o dr. Ravniharjevi kandidaturi in da je bil, ko je dan 13. t. m. o tem izvedel, naravnost ogoren radi tega dr. Ravniharjevega korača. Dr. Ravniharjevo glasilo te vesti ni moglo ovrediti, priobčilo je le kratko beležko, v kateri je zatrjevalo, da vest našega lista ni resnična, češ, da je g. Rus še v nedeljo priredil v Velikih Laščah volilni shod, česar bi baje gotovo ne storil, ako bi bil nezadovoljen z dr. Ravniharje-

vim postopanjem. Na ta klavern dr. Ravniharjev dementi smo mi odgovorili, in je g. Rus našega izvestitelja izrečno pooblastil, da naj sporoči našemu listu, da se on absolutno ne strinja z dr. Ravniharjevo kandidaturo v Ljubljani. »Nova Doba« na to ni reagirala do danes, kar dokazuje, da je g. Rus res nezadovoljen z dr. Ravniharjevo kandidaturo. Sicer kdor g. Rus pozna kot odločno protiklerikalnega moža, tudi ni mogel o njem ničesar drugega pričakovati. Njegovo res protiklerikalno mišljene mu pač brani, da bi se dal izrabljati za klerikalne spletke.

Nemci in nemškutarji na delu za Detela. Trideset let je tega, kar so Nemci in nemškutarji v Tržiču zadnjikrat z resnično vremeno in s pravim fanatizmom šli v volilni boj. To je bilo tedaj, ko je bil nemškutar Kecel kandidat. Od časov, ko je bil Kecel poražen, se Nemci in nemškutarji v Tržiču niso več resno zanimali za deželnozborovske volitve. Sedaj so pa zopet na nogah. S takim fanatizmom in tako strastno agitirajo zdaj za Detela, kakor svoj čas za Keclom. Občinski tajnik Weber Krošnjari od hiše do hiše in nabira glasove za Detela. Kaj pravite, dični župan gosp. Maly, po domače Boncelp, ali plenuje občina tajnika za to, da ga vribite za agitacijo, ker vas je nemškutar Detela povabil na čašo čaja. Ko bi Detela ne bil pravi nemškutar, bi se gospod Maly, po domače Boncelp ne trudil zanj in bi ne pošiljal občinskega tajnika agitirat. Ali se bomo Slovenci res dali komandirati od takih nemškutarjev, kakor je župan Maly, po domače Boncelp. Upamo, da se slovenski volilci ne bodo dali preslepti. Vsi na krov! Vsak pošten Slovenec oddaj svoj glas vremenu narodnjaku dr. Vilfandu. Na svidenje, očka Maly, po domače Boncelp! — Tržičan.

Vljudno vprašanje? Govori se, da je klerikalna stranka dala, ozroma obljudila precejšnjo vsto »neodvisnima« kandidatom dr. Ravniharja in dr. Gregoriča v volilne in agitacijske svrhe. Ne da bi verjeli resničnosti te vesti, vendar jo beležimo po dolžnosti kronistov. Vsekakor pa je na mestu vljudno vprašanje na dr. Vladimira Ravniharja in dr. Vinka Gregoriča, v koliko odgovarja namigavanje o klerikalni gmotni podpori dejanskemu položaju, oziroma kako je mogoče, da je nastala ta vest v javnosti?

Iz nareda za nared je časih dr. Gregorič oznanjal s tisto prisiljeno navdušenstvo, kateri se že od daleč pozna, da je narejena in da ne prihaja iz sreca. Rad se dela dr. Gregorič tudi sedaj velikega radikalca in slovenskega narodnjaka, a to je sam dim — dejanja pa govore nasprotno. Dr. Gregorič bi rad imel tik Uniona posebno poštno filialko, dasi je Union komaj dobrishko korakov oddaljen od glavne pošte. Upanja je prav malo, da bi poštna uprava tako blizu glavne pošte napravila novo filialko. Toda če se že ne ustanovi nova filialka pravijo Unionovci, saj se lahko prenese šentjakobska ali pa ona v Mahrovi hiši. No, četudi Unionovci na to delajo, to jim garantiramo, da se nobena obstoječih filialk ne prenese pred Union, pa če se dr. Gregorič na glavo postavi. Torej dr. Gregorič bi rad imel poštno filialko pred Unionom. V to svrhu je napravil vlogo na trgovsko ministarstvo in sicer je ta radikalni narodnjak in oznanjevalec gesla »Iz naroda za narod« napravil nemško vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za narod« in kot kandidat prisega, da se bo brezobzirno in neutršno vojskovati za slovensko vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za narod« in kot kandidat prisega, da se bo brezobzirno in neutršno vojskovati za slovensko vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za narod« in kot kandidat prisega, da se bo brezobzirno in neutršno vojskovati za slovensko vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za narod« in kot kandidat prisega, da se bo brezobzirno in neutršno vojskovati za slovensko vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za narod« in kot kandidat prisega, da se bo brezobzirno in neutršno vojskovati za slovensko vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za narod« in kot kandidat prisega, da se bo brezobzirno in neutršno vojskovati za slovensko vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za narod« in kot kandidat prisega, da se bo brezobzirno in neutršno vojskovati za slovensko vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za narod« in kot kandidat prisega, da se bo brezobzirno in neutršno vojskovati za slovensko vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za narod« in kot kandidat prisega, da se bo brezobzirno in neutršno vojskovati za slovensko vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za narod« in kot kandidat prisega, da se bo brezobzirno in neutršno vojskovati za slovensko vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za narod« in kot kandidat prisega, da se bo brezobzirno in neutršno vojskovati za slovensko vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za narod« in kot kandidat prisega, da se bo brezobzirno in neutršno vojskovati za slovensko vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za narod« in kot kandidat prisega, da se bo brezobzirno in neutršno vojskovati za slovensko vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za narod« in kot kandidat prisega, da se bo brezobzirno in neutršno vojskovati za slovensko vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za narod« in kot kandidat prisega, da se bo brezobzirno in neutršno vojskovati za slovensko vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za narod« in kot kandidat prisega, da se bo brezobzirno in neutršno vojskovati za slovensko vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za narod« in kot kandidat prisega, da se bo brezobzirno in neutršno vojskovati za slovensko vlogo. Na vseh koncih in krajih se moramo vojskovati za pravice slovenskega jezika v uradih, vse sile moramo napenjati zoper nasilno germanizacijo v uradih, dan na dan se moremo ustavljati nemškemu uradovanju — tu pa pride mož, ki se kar cedi narodnega radikalizma, ki ne prestane trobenta »iz naroda za

stojno. Takrat, ko je bi' tu nemšku terija še v bujnjem cvetju, bi morda nemškutarsko-klerikalni kandidat smel računati na zmago, a danes se Postojno vendar še ne sme šteeti med kraje, kjer bi nemškutari gospodarili. Mi si bomo ljudi, ki bodo oddali svoje glasove taki kandidaturi, dobro oglede.

Volitev v mestni skupini Kočevo-Ribnica. Gledete te volitve in z ozirom na brzojavko, priobčeno pred nekaj dnevi, da se dogovarjajo slovenski naprednjaki in slovenski klerikalci v Ribnici o skupnem nastopu, se nam od druge strani potroča, da ta vest ni resnična. Dostavljamo temu: žal, da ni resnična, zato obžalovati je, da so slovenski volilci z ozirom na neugodni položaj v tej skupini, kjer ne morejo odločevati, paivni in apatični.

Iz Velike Doline se nam piše: Udeležba pri današnji volitvi je bila minimalna; če je človek pogledal došlo „volive“, je bila pač to skrajna revščina politične zavednosti, izostali so celo vsi „boljši“ klerikalci; pričelo se jim je pač vsekozi svitati, kdo jih prav za prav vodi za nos. Nekaj Šaljivcev je odalo glasove drug drugemu. Že pri zadnjih državnoborskih volitvah je občina Velika Dolina v celem krškem okraju volila najnaprednejše; danes bi bila tukaj pretežna večina glasov oddana naprednemu kandidatu — da je kateri postavljen. Za preteklo nedeljo 16. t. m. pop. so bili volilci povabljeni na shod v farovž, da se jim predstavi kandidat Dular. Res je došlo nekaj volilcev, a ni bilo — Dularja. Priprila se mu je menda med potjo kaka nesreča, ki ga je pa rešila še večje nezgode: za slavnostni sprejem je bilo razobesnenih nekaj starih vrč, in med njegovimi lastnimi volilci je bilo razpoleženje tako, da bi mu bili najbrž prav pošteno zakovani.

Z ozirom na brzojavke, priobčene v včerajnjem listu glede izida volitev v kmetskih občinah, je v dveh krajih navedeno, da Gombac in Romih nista dobila nobenega glasu. Ker imenovana gospoda sploh kandidirala niste, naravno tudi nista pričakovala, da bi ju kdo volil.

Iz hrenovske občine se nam piše: V bojem strahu smo danes volili. Nepristranska (?) vlada je izvolila v komisijo župnika in njegovo glavno oprodo, vendar pa jima ni ratalo, da bi bili predsedstvo nase potegnili. Volilcev je malo prišlo, ker se od naše strani ni prav nič storilo, da bi se bilo več glasov nabralo. Vendar je dobil naši vrlji Čuček 60 glasov in dr. Nace Žitnik pa samo 105 glasov, dasiravno se je nagnalo skupaj vso sveto čedo in pomedlo vse šnopsarije. Brez skrutiniranja se je dalo določiti, za katero stranko je eden ali drugi volil, tako natanko je bila klerikalnim potuhanjem po kretanju in po zbeganih potezah obraza označena groza pred peklenskim ognjem ali pa veselost o dobrotnah tega sveta, ker je največ naganjal s tem, da bode Žitnik dosegel to, da bodo vsi do sedaj na posestvijah zavarovali in dolgo izbrisani. Še danes že ob 5. uri zjutraj so lazili klerikalni naganjači po vaseh, da so svoje backe zganjali. Po volitvi je izginila ta družba z vodji vred kakor kure ob hudi uri.

Volilno gibanje na Gorškem. Gosp. Dr. E. Dereani, zdravnik v Gorici, ne sprejme kandidature, dasi so mu jo ponudili v Kobaridu in v Sežani. Radi tega se je postavilo od napredne strani na njegovo mesto v splošni kuriji za kandidata g. Antona Križniča, župana v Kanalu. Definitivno so torej določeni za splošno kurijo: Križnič, dr. Franko in poslanec Štrekelj.

C. kr. okr. glavarstvo v Postojni je vpostalo županstvu Il. Bistricu razglas z dne 6. februarja 1908, št. 2698, da se naj oni deželnozborški volilci, ki še niso dobili izkaznice in glasovnice, oglasijo pri županstvu in da bo v Postojni glavna volilna komisija. Ta razglas je litografiран. Dobila so ga gotovo vsa županstva, kjer so volilni kraji, spadajoči pod ta okraj. Podpisani je Schitnich. Poglavito na temu je, da je nemško besedilo zopet na prvem mestu, kakor pri razglasu o uradnih dnevih v Il. Bistrici z dne 7. febr., številka nečitljiva. Videti je, da se ta vodja okr. glavarstva ravna popolnoma po c. kr. deželni vladni, ki že več let nepretrgoma vpošilja nemško-slovenske razglase, dočim je bilo prej v navadi, da zavzema na teh razglasih slovenščina a prvo mesto.

„Schulverein“ na delu. Belekranska železnica bo tangirala v novomeškem okraju Škočevsko vas Laze. Vaščani so sicer Kočevarji, a govore vsi slovensko, ker imajo na treh straneh sosedje Slovence in ker brez teh niti živeti ne bi mogli. Da se ne bi ti Kočevarji izgubili in odčujili materi Germaniji, hoče imeti Schulverein na Lazah nemško šolo, še več, na Laze naj bi se všolala

tudi Radoha, popolnoma slovenski kraj. To žolo naj bi vzdrevale občine všolanih v azi. Pouk bi moral biti seveda nemški. Ta namerava se je že ponesečeila valed energičnega nastopa županstva Šmihel-Stočje, kamor spada Radoha. A Schulverein ne odneha, ker je dobil dobrega zaveznika. Na pomoč mu je prišel Gorjan v lastnik parne žage v Radohi. Lazarjem ponuja material za šolo zaston, samo vozili naj bi vendar brezplačno, a Schulverein jim obljublja podporo v denarju, samo naj energično zahtevajo ustanovitev šole. Na Lazah pa ni dovolj otrok za šolo, zato hoče klicani potisniti všolo otroke svojih delavcev, ki so pa vsi Slovenci. Med Lazarji je nastalo zadnji čas nesporazumjenje in ustanovitev šole se je odložila na nedoločen čas. A ne za dolgo. Na Lazah bo postaja belokranjske železnice, uradniki bodo po sedanjem receptu gotovo Nemci in šolsko vprašanje bo prišlo zopet na površje. Ni nam za kočevske otroke, a odločno se moramo zavzetiti za slovenske otroke v Radohiji in Gor. Lazah. Ustanovitev šole v Rožnem doli, občina Semič je nujno potrebna. Tja bi se všolala Radoha in nemška šola na Lazah se ne bi mogla ustanoviti zaradi prepričlega štivila otrok. Zato kličemo odločilnim faktorjem: Pospremite ustanovitev šole v Rožnem dolu!

Alltagesszégyüli kimutatás ali trpinčenje avstr. živnozdravnikov. Piše se nam iz živnozdravniških krogov: Odkar je stopila v veljavno nova nagoda z Ogrsko, nadleguje Budimpešta vsak teden vse avstrijske živnozdravnike s tiskovino, ki je pisana izključno — v blaženi madžarsčini in se čita, kakor vse azijatske tiskovine, od zdaj na spredaj: Hauptner, alltagesszégyüli kimutatás. Misleč v začetku, da se gre za židovsko vabilo za dobavo madžarskih sreč, vrgel sem ta kimutatás v koš, toda v svoje nepopisno začudenje dobim od **privstvene oblasti ukaz**, da se strogo — ravnam po besedilu te tiskovine, pregledujem iz Madžarske uvozeno živino. Ker glasom pismene pogodbe z Ogrsko avstrijski živnozdravnički pač niso primorani biti veči skrupcanemu jeziku Arpadovih potomcev, prosim vse gospode, ki bi imeli vpogled v tajnosti ogrskega dogovora, pojasnila, ali se ni mogoče od Madžarske stavila tajna zahteva, da se morajo avstrijski živnozdravni, magari na staru leta ukvarjati z učenjem madžarsčine in s tako duhomornim čitvom, kakor je ta preklicani kimutatás. — **Obupani veterinar.** — Opomba uredništva: Kar nam na znanja ta pritožba, je že res od sile. Na Kranjskem mora znati vsak živnozdravnik pač slovenski in nemški, Barabasova cigančina pa ni dolžan ne znati, ne razumeti. Če hoče javna oblast, da naj se živnozdravni ravnajo po dopolnilih jim „Kimutatás“, naj poskrbi, da se bodo te tiskovine določilje živnozdravnikom v jeziku, ki so ga dolžni razumeti. Naravnost smešno pa je, ukažati živnozdravnikom na Kranjskem, da se morajo ravnati po madžarskih navodilih.

Proti „Slov. Gospodarju“ izdala se je nastopna izjava: Zastopniki spodnje-štajerskega slovenskega učiteljstva v okrajnih šolskih svetih protestujemo proti neosnovani pisavi „Slov. Gospodarju“, ki sicer zatrjuje, da spoštuje šolo in učiteljski stan, zaeno pa učitelje pavšalno napada in obrekuje, predbabujajoč jim, da „da z lenim in pomajkljivim poučevanjem spravljajo žolo ob dobro ime, da prihajajo od leta do leta iz njih razredov manj pošteni šolarji („analafabeti“), jih psuje in žali, da so širokoustneži, domišljavi, predkrni itd.“ — Proti takemu hujškanju, ki ima prozoren namen, spraviti slovensko učiteljstvo pri nerazsodnem ljudstvu ob dobro ime in ugled, ugovarjam z vso odločnostjo in se nadejamo, da se slovensko ljudstvo na te izbruhne politične strasti ne bode oziralo, marveč bo učiteljstvo v njegovi težki nalogi krepko podpiralo v blagor in korist učede se mladine.

Socijalno-demokratični kandidati v mestnih skupinah za deželnozborne volitve so: Ljubljano: Etbin Kristan, pisatelj v Ljubljani in Josip Petrič, strojevodja drž. železnice v Ljubljani; za Radovljico-Tržič-Kamnik: dr. Anton Dermota, odvetniški kandidat v Ljubljani, za Idrijo pa Etbin Kristan.

Spremembe pri domačem orožniškem polku. Ritmojster Alfred Lellek je premestil iz Celovca v Ljubljano, poročnik Oskar May pa iz Ljubljane v Celovc.

Učiteljska vest. Kot nadučitelj pride v St. Peter na Medvedovem selu — mestu umrlega Vekoslava Strmka — gosp. Franjo

Korbar, doslej žolski vodja pri Sv. Primožu na Pohorju.

In gledališke pisarne. Jutri, v nedeljo, se popoldne (za lože: nepar) pri znižanih cenah uprizori zadnji v sezonu Hervéjeva opereta „Mam'zelle Nitouche“, z gospicem Grosszovo v naslovni vlogi. — Zvezčar (par) se uprizori prvič v Ljubljani francoška klasična komedija „Namišljeni bolnik“ („Le malade imaginaire“), ki spada med najzabavnejše Molierova dela. Naslovno vlogo igra g. Dragutinovič, ostale vloge so v rokah dam: Boršnikove, Danilove, Kreisove ter gospodov: Danila, Nučiča, Bukeška, Povheta, Močka, Toplaka in Habiča.

Gostovanja. Gospod Andrija Fijan, intendant hrvatskega deželnega gledališča v Zagrebu, nastopi v kratkem v Ljubljani v vlogi Voysina v Bernsteinovem „Tatu“. — Začetkom marca nastopi gospic Jarmila Gerbičeva, absolventka praškega konzervatorija, v naslovni partijski Dvočakove opere „Rusalka“.

Slovensko gledališče. Druga repriza Dvočakove lirične opere se je častno izvršila in izpolnil samoprijetno dolžnost, če pohvalim diko naše opere gospodijo Collignon, ki je s svojim nemškim glasom dosegla večji uspeh kot pri prejšnjih uprizoritvah. Gledališče je bilo prav dobro obiskano.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je dala napraviti 10.000 komadov sprejemnic v nadi, da prevzame vsak podružnični član po eno. Toda preteklo leto se jih je prodalo za 93 K 64 v, a družba je pa dala za nje, seveda za vse skupaj 600 K. Prosil se torej slavne podružnice in slovenske rodoljube, da jih skušajo spraviti v denar. Vsaka podružnica naj bi jih rabila kot vstopnice za nove člane. Sprejemnica stane 20 v.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je dobila na volilih leta 1907 skupaj 3295 K 90 v. Slovenci, spomnite se prepotrebne šolske družbe!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznana, da so naročili slediči računske, oziroma gostilničarske listke: Greti Vičar, hotel Adria Vipava; restavracija pri „Lipi“ v Ljubljani; moška podr. Kamnik; hotel „Ilirija“ v Ljubljani; restavracija „Auer“, Ljubljana; hotel „Stadt Wien“, Ljubljana; restavracija „Seidel“, Ljubljana; M. Omersa, hotel Tomšič, Il. Bistrica; gostilna „Zaj“ Rimsko cesta št. 4; B. Istra; prof. Mastnak, Gorica; restavracija Zupanova, Stari trg, Ljubljana; Krivic Rudolf jurist, Radomlje, za podružnico; Minka v hotelu „Lloyd“, Ljubljana; Zupančičeva gostilna, Martonova cesta, Ljubljana; „Narodna knjigarna“, Ljubljana; Vera Založnikova, Slovenska Bistrica; Ivanka Sever, gostilna na Šmarni gori; Franc Hmelj, Radeče, Zidan most.

Napoleon v deželi faraonev. Velike prospekte za dvorano: bujnopravno pustinju Saharsko, prelivajoč se v blestečih barvah jutranjega sonca, majestozni pogled na Gizehsko piramide s sfingo, egipčanske kolosalne kolonade, skrite v oazi palm, slika ob azistencu dr. Zarnika in akad. slikarju prof. Žmitka mojster Waldstein. Ravnočisti graditi veliko piramido, iz katere se imajo vršiti baletne evolucije, in stilistički dovršene koče in šatore arabske, egipčanske, abesijske in turške, v katerih bodo do konca velikega odmora Arabke, Egipčanke, Abesinke in Turkinje prodajale prava orientalska krepčila: sorbet, kokosovo mleko, kavo, mokka, pilaw, riž itd. Vino bodo dobivali nemoslemi v posebnem evropskem paviljonu. Pred dvorano se zgradi veliko šator in řešče Mamelukov in Koptov. — Vsak posetnik dobi poleg obligatoričnega fesa še en iz izvod prastarih iz ikonopisnih knjižic iz papyra, v katerih se čita s staroegipčanskim humorjem pisana in staregipčanskimi hieroglifskimi katurami ilustrovana krvava tragedija z Nilovih bregov. Zanimivo je, da se v isti ikonopisni knjižici nahaja plesni red, dokaz, da je tudi že staroegipčanski Sokol „Flamingo“ prirejal svoj čas maskerade. Najbrže je bil včasih istotno denarju potreben, kakor naša moderna Sokolska društva. Vsekakor pa bo ta knjižica tvorila unikum v naši domači bibliografiji. — Vabilo, ki se žerospašljajo, je znamen mojstrovstvo v kraljevskih hieroglifih.

Z ljubljanskim je društveno godbo — sklenila snodi pogodbo — „čitalnica“ naša tako, — da godba ji svirala bo — vso noč na „koncertu na meščanskem“ — v „Narodnem domu ljubljanskem“, — da žela bo burne aplavze, — če kratke bo delala — pavze!

Velika „Slavčeva“ maskarada. Vsled napovednega navodila, da je priti na „Pustni korzo“, maskirano v narodnih nošah ali promenadni obliki, je prepoved glede „fraka“ zadela na odporn, ter se je ostentativno prijavilo več „frkarjev“ ki pridejo na korzo, no in ker frak tudi lepo prislušča slogu korze, slobodno mu kdor se želi v „fraku“ zabavati. Pravi proti tipi frakarjem bodo večja „družba pivev“ samih izbranih ljubljanskih dobrovoljščkov, dokler so sami med seboj, toda gorje kdor jih zalotijo njihove „boljše“ polovice, no potem je takoj vse veselje proč kadar se prikaže „ljubeznički“ obrazek ženice, toda kmetski ples v „Peklu“ bodo tudi te spravili židanovo voljo, vsaj se „kmetka godba“ vadi dan na dan v poskočnih polkah in veselih komadih, da ne zaostane za „Ribniškim orkestrom“. Ta orkester pa nastopa pod vodstvom slavnega kapelnika prof.

Arabcev, Koptov, Mamelukov, Absincev in Turkov in njihovih žena klije mesta Memfis. — Soko li s am postavijo kompletno stotnijo Napoleonovih grenadirjev z generalitetom, vred, nekaj Mamelukov, Zamorec, Koptov, in Turkov, kakor tudi nekaj Francozov, Angležev. Vsí kostumi, ki pridejo za to priredebit v počet, posebno pa orientalski, so tako slikoviti, obenem pa tako preprosti in ceneni, da se ni čuditi, če bo le neznaniti del iz ogromnega števila udeležencev nemaskovan. — Da bo stilistična enotnost popolna, naročile so se celo za godbo musicalne, posebno marši, iz Napoleonove dobe.

Za želodčne prijetnosti je tako preskrbljeno, da bo lahko vsaka kapo cof dobita; turbani so seveda cof varen.

V prid „Glasbene Matice“ in „Dramatičnega društva“ priredi, kakor smo že poročali, „Narodna čitalnica“ v Ljubljani dne 26. t. m. to je v sredo pred „debelim četrtkom“ — „meščanski ples izza koncerta.“ Ker se posebna vabila ne raspoložijo, vabi čitalnični odbor na ta ples brez razlike vsakogar, ki ni zakrnjen filister in ki priznava in pozna slast neprisiljene in dostojne plesne zabave. Dvorane čitalnice je na široko odprt v vsakomur in vsak, ki pride na tse plesni večer, se bode mogel vsestransko preveriti, da zavljajo dandanes čez našo čitalnico in njene prireditve le še tisti, ki jo najmanj ali pa sploh nič ne pozna. Na plesu nastopajo med drugim tudi velečlene narodne dame v onih, dasi staromodnih, a vendar vedno zavljajo krasne kostumih in toaletah, ki so jih nosile sicer že na zadnji kongresni veselici „družbe sv. Cirila in Metoda“, ki pa si jih tedaj vsled preogramne gneče ni nihče mogel dovolj ogledati in nagledati. Na tem mestu bodi izrecno in odločno podarjeno, da je oblek na plesu sicer — promenadna in da niso niti pri damah niti pri gospodih v nikakem oziru obvezni kroji izza časa ljubljanskega kongresa. Vsak posetnik naj ukrene po svoji volji! — Z ozirom na to, da je vse vstopnina, katere plača vsak posetnik, ki ni čitalnični član, po eno korno, namenjena prospenu naših prepotrebnih ter važnih kulturnih zavodov „Glasbene Matice“ in „Gledališča“, smemo z gotovostjo pričakovati, da bodo širše občinstvo tem lažje in uspešne premagalo in udružilo sleherne predsedanke ter v mnogobrojnom številu posetilo ples. Velečene dame so že razvile živahnino medsebojno agitacijo za poset tega plesa. Zato prosi čitalnični odbor tem nujneje tudi velenjene gospode za tem častnejšo udeležbo ter primerno tozadovno agitacijo. Ples se priredi v veliki dvorani „Narodnega doma“. Začetek ob 9. uri zvezder.

Meščanski ples izza koncerta, ki bo mu vrla patronesa čitalnica ljubljanska zdaj, bo nudil žlahtni direndaj. V okrilju Židanke nebeške, ter briske Thurnovke in Češke — in ah! Špicamarice vgledenje, plesale bodo punce čedne: Luize vitke, krasne Fine, da v duši čutil bo skomine, kdor prišel bode v njih bližine. Ah, čar telesni, sicer skrit, bo izza toalet odkrit! — Vladarji s spremstvom so sklenili, da bodo vsi se vdeležili; a da bi lažje se navz

lavn veselični odsek, obsežni prostori, zlasti velika dvorana v "Zdravilskem domu" in pa vojaška godba, vse to svedoči, da bo prireditev uspela kar najsijsajnejše. — Vstopnina za osebo stane 3 K, družinska vstopnica za 3 osebe 6 K.

Veselica podružnice sv. Cirila in Metoda v Kranjski gori je imenitno uspela v vsakem osiru. Šaligrogo "Brat Sokol" so igrali domači dilettantje prav dobro in z veliko vnemo ter izvežbanostjo. Posebno sta ugajala Koruza in Nanča. Pa tudi drugi igralci: Milka, Poliček, Janko in ostali so rešili izvrstno svoje vloge. — Pri prosti zabavi nas je razveseljeval Trebušnikov "Fest sin" s svojim originalnim humorjem. Veselico je posetil tudi Trebušnikov ata. Tudi gmoten uspeh je zadovoljiv.

Prva maskarada "Belokranjskega Sokola" v Metliki, dne 16. februarja v prostorij "Narodne čitalnice" je bila nad vse dobro obiskana, tako da so bili vsi prostori nabit polni. Med gosti smo opazili dobro nam došle goste iz mila nam Hrvaške, iz Novega mesta in iz bližnjega Gradaca. Posetilo je maskerado skoro vse slavno občinstvo mesta Metlike. V lepo okrašenih prostorij je igrala mestna godba in se je prav živahnno plesalo do ranega jutra. S prireditvijo je "Sokol" prav lahko v vsakem oziru zadovoljen, videl je, da uživa obče zanimanje pri slavnem občinstvu. Mesto vstopnine na maskarado so poslali naklonjeni Višnici "Sokolu" 8 K 40 v. Srčna hvala! Vsem, ki so posetili maskarado in ki so pripomogli k sijajnemu uspehu kličemo kreplki: "Na zdar!"

Podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda na Savo, Javornik in Koroško Belo na Savi priredi dne 23. t. m. ob 7. zvečer v prostorij gostilne "Pri Jelenu" veselico z igro "Marjeta", prosta zabava in godbo. Cisti dobiček je namenjen otroškemu vrtecu.

Uboj. V Poberžu pri Ptiju je bilo več fantov na "prezi" pred hišo, kjer se je vršila gostija. Prežarji so bili maskirani. Nekateri teh so plakali 20letnemu J. Klajnšku liter vina, naj pretepe iz Amerike vrnivšega posetnika Jos Forstneriča. Klajnšek je takoj ubogal ter napadel Forstneriča s planko, da mu je zdobil lobanj.

Z žveplenkami se je igrala na Bregu pri Gorici 5 in pol letna Frančiška Pojavnik. Pri tem se ji je vnela obleka. Klub hitri pomoči se je takoj opekl, da so jo moral prepeljati v goščisko bolnišnico, kjer je umrla.

Otroka je umorila na Reki 17. letna Frančiška Marušič z Reke in pristojna v Ljubljano.

Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarni "Evropa" ima od danes do včetega torka slediči zanimiv spored: Porečanska industrija na Japonskem (interasantna, po naravi posnetna projekcija). K zajtrku me čakajo (smešno). Na otokih Fidži (interasantna, po naravi posnetna projekcija). Soprog restavraterja (drama v 12 slikah). Srečkanje: gospodična za dobitek (smešno). V torek sodeluje "Društvena godba" pri predstavah ob 4., 5., 6., 7. in 8. zvečer.

Domača obrt. Cenjene naše bralce opozarjam na današnji inserat g. Ivana Bizovičarja, umetnega in trgovskega vrtnarja v Kolezijskih ulicah št. 16, ki je vseskozi zvest naš somišlenik, da se v potrebi nanj obrnejo.

"Društvena godba ljubljanska" koncertuje jutri zvečer v hotelu "Illijska" (Kolodvorske ulice). Zadetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Najdene reči. Pred par dnevi je pustila neznanu osebo v pekovski prodajalni g. A. Smerketa na Rimski cesti št. 5, zavitek blaga. Zavitek se dobi tam.

Pustolovec. Tekočega meseca se je v Brnu pojavit neki 43leten, elegantno oblečen, velik šibek gospod, ki je imel fin nastop in prišel kot posredovalec možitev v dotiku z boljšimi židovskimi krogmi, pri katerih je z raznimi prevezmi izvabljali briljantne prstane. Nosil je ščipalnik, ali pa monokel in se podpisaval: "Justizrat dr. Alfred Wahrmann, Hof- und Gerichtsadvokat, Anwalt der k. k. priv. Südbahn und der Bleiberger-Berkweks - Union, Graz, Jakominiplatz 12." Govori gladko angleško, rusko in ogrsko, v nemščini pa trdo izgovarja črko S. Koder bi se gospod "Justizrat" pojabil, naj se ga takoj naznani varnostni oblasti.

Poneveril je v Gradcu 21letni Fran Rupp tvrdki Oton Haase za 600 kron zlatih prstanov in priveskov in pobegnil v smeri Maribor, Celje, Ljubljana, Trst. Torej pozor pred nakupom.

Oblastva zasledujejo 1. 1882. v Zaplani rojenega rudokopa Ivana Leskoveca, kateri je v Pliberku na Koroskem izvršil več tativ in odnesel 1 kg dinamita.

Nesreča na Rakovniku. Ko je včeraj popoldne na Rakovniku s

»huntom« leta 1888. v Savskem lazu rojeni in v Faro pri Kočevju prijetni samski delavec Matija Vuk, vozil s hriba v dolino prst, ga je došel »hund« delavca Frana Murna in ga tako pritisnil za levo nogo, da so ga morali na odredbo, na lice mesta došlega policijskega zdravnika g. dr. Illnerja z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnišnico.

Priporočljiv hlapec. Predvčerajšnjim je posestnik g. Makso Hrovatin vzel v službo hlapca Jožefa Cepeka, ter ga takoj drugi dan postal prodajat premog. Ko je Cepek prodal za 4 K 62 v premoga, je službo popustil in izginil z denarjem. Navedenec je tako praktikoval že lansko leto.

Aretovan je bil 40letni čevljarski Fran Medvešček, ker je bil zasačen, da je nad neko 8letno deklico uganjal orgije, vsled česar pride v preiskavo zaradi hudodelstva § 128. kaz. zak. Tudi leta 1887. na Trati rojeni in v Staro Loko pri Kranju pristojni hlapec Karel Avbelj iz Stare Loke je bil prijet, ker je v zoološkem cirkusu g. Kludskega 2000 mark vrednega konja tako pretepel, da ga je močno poškodoval. Oba so oddali sodišču.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo na Koroško 22 Hrvatov, iz Amerike je prišlo 30 Hrvatov in Slovencev, iz ogrskih šum se je povrnilo pa 35 slovenskih tesačev.

Izgubljene in najdene reči. Zasebnica g. Marija Schieberjeva je izgubila rjavno denarnico, v kateri je imela nekaj čez 12 K denarja, katero je našla zasebnico g. Terezija Sarloha in jo oddala pri magistratu. — Ga. Karla Vrstovškova je izgubila zlato brožo, vredno 15 K. — G. J. Hieng na Dunajski cesti (Planiski Janez) je našel znakmo zlatarja Meiseta. Kdor jo je izgubil, naj se oglaši pri najditelju.

Drobne novice.

Precej močan potres je bil včeraj na Dunaju. Potres je trajal pet sekund.

Za delavske otroke in sirote. Industrijska zveza v Brnu namerava zložiti v proslavo cesarjevega jubileja veliko ustanovo za otroke in sirote industrijskih delavcev.

Velika nesreča v rudniku. V rudniku Pottsville (Pennsilvanija) se je zasul vhod ter je zaprolo 28 delavcev, ki bodo brezvonomo lakote umrli, preden bodo mogli prikupati do njih.

Samomor. V Osiku se je ustrelil ravnatelj slavonske deželne hranilnice Ant. Friml. Samomor ni v zvezi s hranilnico, kjer so našli vse v najlepšem redu.

Madžarski aristokratije na luju za ameriškimi milijonarkami. Madžarski časopisi poročajo, da se je grof Pavel Eszterhazy v Debrecinu zaročil s sestrično Vanderbiltove, z gospodično Viethney, koje oče ima 100 milijonov dolarjev premoženja.

Proračun Crne gore za leto 1908. izkazuje 2,788.899 K dohodkov in ravno toliko izdatkov.

Nepošten notar. V Nemškem Brodu so izročili vsled hipne blazonosti v sanatorij notarja Šadeka. Pozneje se je izkazalo, da je notar osleparil kmetovalce s ponarejenimi menicami za več kot 200.000 K. Prepeljali so ga iz sanatorija h kazenskemu sodišču.

Strašna drama. V mestno hišo v Daimielu (Španija) je prišlo šest maskiranih mož, ki so ustrelili župana in šest mestnih svetovalcev. Atentat je politično maščevanje.

Grozno hudodelstvo. Blizu Minska so prijeli kmetje nekega umobolnega, ki so ga smatrali za vohuncu. Privezali so ga za noge na rep konju, da ga je vlekel v šest kilometrov oddaljeno mesto. Dasi je še dihal, so ga vendar takoj pokopali. Trije kmetje so bili zaradi tega obsojeni v dosmrtno ječo, dva na 15 let, eden pa na osem let ječe.

V Parizu zaradi vohunstva aretirani inženir Avgust Krumholz je baje rodom iz Kranjske ter je bil njegov oče v državni službi z naslovom stavbnega svetnika.

Deset ton dinamita se je razpolilo v tovarni v Berkeleyju (Kalifornija). Ubitih je bilo 24 Kitajcev in štirje beli.

Zaradi najnovejše zarote v Petrogradu je bila hišna preiskava tudi pri večkratnem milijonarju Meškovu ter je policija zaprla več njegovih uslužbenik.

Baron Gautsch je imenovan za predsednika kuratoriju avstrijskega muzeja za umetnost in industrijo.

Rodbinska drama. V Menainville (Francija) se je vdova Leclerc s svojimi osmimi otroki skupno zstrupila.

Rnjiževnost.

Knjige "Slovenske Matice" za lansko leto so se zakasnile in so izšle šele danes. Člani dobe to potkar osem knjig, in sicer: 1. Zbor-

nik, uredil L. Pintar; 2. Slovenske narodne pesmi (11. snopič), uredil dr. K. Štrekelj; 3. Kamniške ali Savinjske Alpe (z geološkimi načrti in prerezi, z geološkim zemljevidom in s krajinskimi podobami), uredil Ferdinand Seidl; 4. Prevodi iz svetovne književnosti: Gorski venec Petra II. Petrovića Njegoša, prevel R. Perusek; 5. Knezova knjižnica: Na Poljani, spisal Ksaver Meško; 6. Zabavna knjižnica (obsegajo devet povestic I. Regalija, Ks. Meška, M. Puglia, V. Levstika in C. Golarja); 8. Hrvatska knjižnica, uredil dr. Fr. Ilešič v 8. Letopis "Slovenske Matice".

— **"Slovenski Trgovski Vestnik"** ima v 2. številki naslednjo vsebino: 1. VII. redni občni zbor slovenskega trgovskega društva "Merkur". 2. Trgovska organizacija in obramba proti nekoljalni konkurenči. 3. Naša trgovska politika napram inozemstvu. 4. Iz trgovske prakse. 5. Raznotrosti. Svetovna produkcija zlata leta 1907. — Bojkot nemške blaga v ruski Poljski. — Trgovska-obrtna zadruga v Ljubljani.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo na Koroško 22 Hrvatov, iz Amerike je prišlo 30 Hrvatov in Slovencev, iz ogrskih šum se je povrnilo pa 35 slovenskih tesačev.

Izgubljene in najdene reči. Zasebnica g. Marija Schieberjeva je izgubila rjavno denarnico, v kateri je imela nekaj čez 12 K denarja, katero je našla zasebnico g. Terezija Sarloha in jo oddala pri magistratu. — Ga. Karla Vrstovškova je izgubila zlato brožo, vredno 15 K. — G. J. Hieng na Dunajski cesti (Planiski Janez) je našel znakmo zlatarja Meiseta. Kdor jo je izgubil, naj se oglaši pri najditelju.

Izdaj deželnozborskih volitve o kmetskih okrajinah.

Ljubljanska okolica - Vrhnik: Oddanih glasov 2653. Dr. Šusteršič 2399, Povše 2486, Petrič 127, Čobal 93, razcepeljnih 85, neveljavnih 126 glasov.

Kamnik - Brdo: Oddanih glasov 1798. Dr. Krek 1710, Seršen 63 glasov.

Kranj - Tržič - Škofja Loka: Oddanih glasov 1871. Demšar 1835, Zabret 1809 glasov.

Radovljica - Kranjska gora: Oddanih glasov 1161. Pogačnik 1032, ostali so bili razcepeljni.

Postojna - Logatec - Senožeče - Lož - Bistrica - Cerknica: Oddanih glasov 3065. Žitnik 2267, Drobnič 2209, Čuček 800, Martinčič 784 glasov.

Vipava - Idrja: Oddanih 1531 glasov. J. Lavrenčič 1061, K. plem. Premerstein 454 glasov.

Novo mesto - Kostanjevica - Krško: Oddanih glasov 1595. Drobnič 1510, ostali so bili razcepeljni.

Trebje - Žužemberk - Mokronog - Litija - Radeče: Oddanih glasov 3504. Košak 3132, dr. Lampe 3070, Mandelj 3008, Prijatelj 190, Pehani 188, Tomič 175, Slanc 171, Weinberger 97, Cobal 95, Mlinar 71, Firm 62, 162 razcepeljnih.

Kočevje - Ribnica - Velike Lašče: Oddanih glasov 1968. Jaklič 1489, Bartol 1414, Merhar 525 in Rus 392 glasov.

Črnomelj - Metlika: Oddanih glasov 1620. Šuklje 924, Mecelle 696.

Včeraj smo dobili prepozno za včerajšnji list še te-le brzojavke:

Javornik: Oddanih 72 glasov. Pogačnik 43, dr. Dermota 25 glasov.

Črnomelj: V občini Dragatuš: Julij Macelle 86, Šuklje 12 glasov.

Gradač: Podzemelj Macelle 111, Vinica 103, Suhor 15, Stari trg 70, Tanča gora 24, Vrh 44, Dragatuš 87, Griblje 39, Tribuče 32, Talči vrh 33, Doblice 25, Butoraj 31 glasov.

Godovič: Premerstein 21, Lavrenčič 2 glas.

Cirknica: Drobnič 84, Žitnik 85, Marolt 2 glas.

Borovnica: Povše 80, Šusteršič 71, Jos. Petrič 11, Čobal 5, Kolenc 1 glas.

St. Jernej Dol: Izmed 468 volilcev volilo 168. Jožef Dular 165, Jožef Zurec 2 glas, 1 glas je bil neveljaven.

Velika Loka: Tomič 30, Prijatelj 29, Pehani 29, Košak 89, Lampe 87, Mandelj 89. Polovica volilcev je ostala doma.

Iška vas: Povše 56, Šusteršič 37 glasov.

Tomišelj - Vrbljene: Povše 59, Šusteršič 54, Švigelj Fr. 2, Petrič 1. 1 glas.

Iška Loka: Povše 31, Šusteršič 28 glasov.

Vlč: Povše 40, Šusteršič 35, J. Kolenc 6, J. Kopač 1, M. Cobal 10, J. Petrič 10 glasov.

Telefonski in brzojavni poročila.

Odstop finančnega ravnatelja v Zadru.

Dunaj, 22. februarja. Semkaj je priselj finančni ravnatelj Hočevar iz Zadra. V hrvaških postanskih krogih se zatrjuje, da stopi Hočevar

v pokoj, ker je dobil od vlade ukaz, da se ne sme več upirati hrvaškemu uradovanju pri dalmatinskih finančnih uradih

Darila.

Upravnemu našega lista so poslali:
Ka drubo sv. Cirila in Metoda.
 M. Sajovic, tu, 750 K, katere je nabrala
 Mimi Reboli na svatih g. Pavla Rebolja.
 G. Šrabar, trg. sotrudnik, tu, 1 K, mesto
 denimo za uro g. Borštnerj. — G. Smrečki,
 stavbenik, tu, 10 K. — Ker se je
 ujela v "Port Arturju" v past stave,
 placač 5 K. — G. J. Šinko v Sredicu
 K, in sicer je nabrala družba ciganov 8 K.
 Darna bramba na ples 8 K. — G. Rezika
 rovatin v Vipavi, nabrala v veseli družbi
 avških "muzikantov" 120 K. — G. I. Kočiš
 notar na Lazu 4 K, katere je nabrala
 Mara Semen na veselici Čitalnice v
 tem trgu. — Po g. Malčki Škušovi v
 letki daroval "neimovanom a dobro znan",
 K. — G. dr. Jos. Weiblava v Metliki 50 K,
 te je deloma nabrala pri ustanovnem
 podu podružnice sv. C. in M. g. učiteljica
 Žabec, deloma iztržal dražestne gospo-
 gospodine metliške za dragi prodane
 ljubčke. — Skupaj 9670 K. — Srčna
 val! — Živel!

Zahvala.

V smislu odborovega sklepa izreka
 željništvo "Obrtniške bolniške blagajne v
 triji" tem potom p. n. gosp. rokodelskim
 omočnikom kot pridelitev veselic v ko-
 st blagajne svojo najtoplejšo zahvalo. Isti-
 sko se zahvaljuje vsem, ki so na ta ali oni
 pripomogli, da je veselica gmotno
 sko dobro uspela.

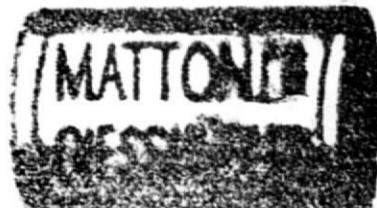
Jos. Rupnik
 t. č. načelnik.

Meteorologično poročilo.

Načel morjen 206. Srednji sračni tlak 736.9 mm.

Čas opazovanja	Stanje baro metra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
9. zv.	733.0	0.4	sl. jzvhd	jasno
7. zj.	73.6	-3.2	slab jng	pol oblač.
2. pop.	73.5	9.2	m. jzah.	del. jasno
9. zv.	733.5	4.2	sl. jzvhd	jasno
7. zj.	733.8	1.4	sr. svzhd	pol oblač.
2. pop.	733.7	8.3	sl. svzhd.	oblačno

Srednja predvredovanja in včerajšnja tempe-
 ratura: 2.2° mm. in 3.6° mm.; norm.: 0.3
 in -0.4. Padavina v 24 urah 0.0° mm. in 0.0°.

129 2

Priporoča se, paziti na to zname-
 nje, užano v probek, in na eti-
 keto z rudečim orlom, ker se jako
 pogostoma prodajo ponaredbe

Mattoni-jeve Giesshübler slatine.

Ljubljani se dobiva pri Michaelu Kastnerju
 in Peteru Lasniku in v vseh lekarnah, večjih
 pereciyah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

V najem se želi prevzeti

trgovina

špecerijskim blagom, lahko tudi z
 ostitino in sicer s prometom 3 do
 1000 krov mesečno. — Ponudbe je
 oslati na upravnijo "Slov. Naroda"
 akop pod šifro "Trgovina". 696 1

VABILO

k domači

plesni veselici

ki se bo vršila
 v soboto, 22. februarja

restauraciji „PERLES“

v Prešernovih ulicah.

Uteček ob osmiljih. Vstop prost.

Za obilen obisk se priporočata

J. in M. Košak.

Na 10 do 15 let se da v najem

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

612

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

Slama in seno

v balah

je ceno naprodaj v skladisču na
Martinovi cesti štev. 10. 4076-23

Kupim majhno

posestvo ali hišo

z velikim vrtom pri kaki postaji na
Gorenjskem od Medvod do Leseck.

Pisma in ponudbe naj se pošljajo
pod Šifro „J. S. 99“ na upravnijo
„Slov. Naroda“. 627-3

Vinske sode
in
sode od žganja

po 200, 300, 400, 600, 700 in od
1000-1400 litrov iz hrastovega lesa
v prav dobrem stanju, oddaja po
nizki ceni M Rosner & drug v
Ljubljani zrazen Koslerjeve pivo-
varne. 671-1

Optični zavod
Jos. Ph. Goldstein

Ped tranci št. 1

priporoča 8
vse v svojo stroko
spredajoče pred-
mete po zelo ni-
zkih cenah.

Popravitevno in ceno.
Vnana naročila
z obratno pošto.

Panorama-kosmorama
Dvorski trg št. 3
pod „Narodno kavarno“.

Od 23. februarja
do 29. februarja

od Vrbskega jezera
do Klanških jezer.

Najem.

Zaradi obiteljskih odnosov se daje v
najem na pet ali več let

enonadstropna hiša

v Fužini z izvrstnimi obokanimi prostorimi
pivnicami in s potrebnimi gospodarskimi
zgradbami, vrlo sposobna za vsako trgovino,
prodajalnico, hotel z gostilno in stanovanjem;
istotko se daje v najem za isti čas
tudi več nuj in travnikov. Hiša je novo-
zgrajena, leži na dobrem kraju ob glavni
cesti ter ima zadaj prostran travnik, kako
ploden, pa se eventualno tudi lahko porabi
za prirjevanje raznih zabav. — Zeležniški ko-
lodvor blizu, živa voda v neposredni bližini.

Pojasnila daje lastnik Jakov Pleše,
Lokve na Hrvaškem. 653-2

Grdoba!!! Si še zdaj nisi zapomnil, da
ne rabim drugega cigaretnega papirja in
stročnic kot samo

,Ottoman“?

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Projekti in izvršitev pri domaći
specialni tvrdki
(tehn. zvezd. mnenja ob poveritvi
gradbe zastonji).

Podružnica u Splitu.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Del. glavnica K 2,000,000.

priporoča

promese na komunalne srečke

k žrebanju 2. marca po K 15%.

glavni dobitek K 300,000

k žrebanju 1. aprila po K 7%.

glavni dobitek K 180,000.

Obe promesi skupaj le K 21.

Stritarjeve ulice št. 2.

Reservni fond K 200,000.

sprejema

vloge na knjižice in na tekoči račun

Fratelli Branca v Milan

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU

JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODČNA GRENOICA NA SVETU

Neutopljiva v vsaki družini! Dobiva se v vsaki boljši delikatesni trgovini in v vsaki kavarni.

Dunajska cesta

nasproti kavarne „Evropa“

667

Kinematograf „Edison“

V sredo in soboto nov spored.

Več se razvidi iz lepakov.

Naznanilo.

Vljudno naznanjam svojim cenjenim naročnikom, da sem oddal vsa zlatarska dela, katera sem dosedaj prevzemal, gospodu

Danielu Zupancu

zlatorju v Wolfsovh ulicah št. 6

S tem priporočam slav. občinstvu g. Daniela Zupanca, ki je mnoga leta zame dela, da ga blagovoli počastiti z obilimi naročili.

Z odličnim spoštovanjem

Adolf Wagenpfeil.

Priporočilo.

Z ozirom na naznanilo gospoda Adolfa Wagenpfeila si dovoljujem priporočati slavnemu občinstvu svojo

zlatarsko delavnico

v Wolfsovh ulicah št. 6

kjer izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela in prosim, naj me blagovoli počastiti z obilimi naročili.

Z odličnim spoštovanjem

Daniel Zupanc.

Delavce

za veliko del
spretni, sprejme kro-
ščivo v Trstu, Via Te-
biana 14, L nadst.

Skadišče in delavnice

se odda s 1. majnikom na Dun-
ski cesti št. 16.

Pozive se istotam pri Schneid-

661

Več

čevljari, pomočniki

sprejme JOSIP KOLMAN na Ble-
(Gorenjsko). 661

Stavb. poli-

spreten in zanesljiv, dobi stalne
posla pri stavbenem mojstru Robertu
Smiełowskem v Ljubljani. 641

Iščem

učenka

za manufakturno prodajalno, več
slovenskega in nemškega jezika.
T. Ogrin v Novem mestu

Mladenč

25 let star, išče službe. Vstopil
rad v službo s preprostim opravilom

Ponudbe na upravnijo „Slo-
v. Naroda“. 615

Blagajne,

varne
proti požaru in vlonu, „Fox“
pisalni stroji, ameriško po-
hištvo za pisarnice ceneje nego
kjerki. — **Bečko skladiste**
blagajna, delničarsko društvo
Zagreb, Ilica 22. 3424-89

**Knjigovodja in
koresponden**

se išče za „Delniško družbo kranjskih
opekarjev“ v Trnovem pri Il. Bistrica
ozir. za njeno novo opekarino v Kosezar-

Ponudbe sprejema pisarna dr. I.
Majaroni v Ljubljani. 692

Za večjo restavracijo iščem že ra-
ljeno s še dobro ohranjeno

kuhinjsko posodo

kakor tudi krožnike, perilo in se-
vice (vilice in note).

Ponudbe naj se blagovljijo pe-
slati na naslov Franc Fajdiga
Marije Terezije cesti št. 16
Ljubljani. 651

**9 milijonov
kron**

zastankov

je lansko leto izterjal zveza „Kreditreform“
Zahvaljujte zaradi interjanja zastankov brez
plačno prospekt št. 19 od društva „Kredit-
818 reform“ v Graden, Haydgaste 10.

Kovačnico

se daje v najem za dobo 10 let
(brez kovačkega orodja). Nahaja se v
sredini mesta Kamnik, v kateri se je
izvrševala kovačka obrt skozi mnoge
let ter je bila dosedaj ena prvih ko-
vačnic v Sloveniji.

Ponudbe na g. Antonia Fiereti
posestnika in vrtnarja, v Kamniku
štev. 83. 611

Inženir-hidrotekt

3664-84

Konrad Lachnik, Ljubljana

Beethovenove ulice št. 4.

Brzojavl: Lachnik-Ljubljana.

VI 191-1

Podružnica v Celovcu.

Podružnica u Splitu.

Del. glavnica K 2,000,000.

priporoča

promese na komunalne srečke

k žrebanju 2. marca po K 15%.

glavni dobitek K 300,000

k žrebanju 1. aprila po K 7%.

glavni dobitek K 180,000.

Podružnica u Splitu.

Stritarjeve ulice št. 2.

Reservni fond K 200,000.

sprejema

vloge na knjižice in na tekoči račun

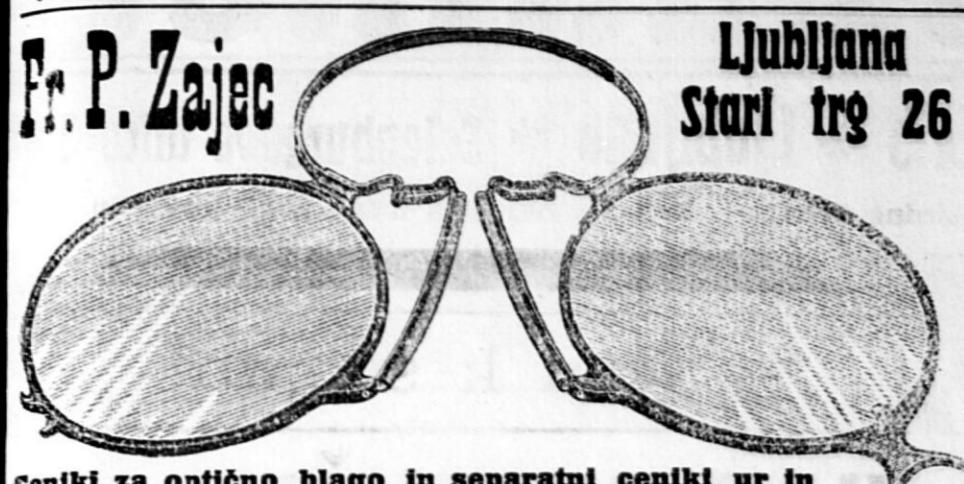
proti 4½ % nim obrestim.

31-32

V večji občini na Hrvaškem, blizu železniške postaje, — vsa občina šteje okoli 8000 prebivalcev — je izpolniti

mesto zdravnika, doktorja medicine

Ponudbe pod „W. Z. 141“ posreduje Rudolf Moser na Dunaju, 1, Seilerstraße 2.

Ceniki za optično blago in separativni ceniki ur in zlatnine se razpošiljajo franko.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljavna od dne 1. oktobra 1907. leta.

Dohod iz Ljubljane juž. žel.:

05 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Prago.
07 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
05 predpoldne. Osebni vlak v smeri: jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
04 predpoldne. Osebni vlak v smeri: jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.
05 popoldne. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
05 popoldne. Osebni vlak v smeri: jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
05 zvečer. Osebni vlak v smeri: jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).
06 zvečer. Osebni vlak v smeri: jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
06 ponoči. Osebni vlak v smeri: jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).
Dohod iz Ljubljane drž. kolodvor:
08 zjutraj. Osebni vlak v Kamnik.
08 popoldne. Osebni vlak v Kamnik.
08 zvečer. Osebni vlak v Kamnik.
09 ponoči. Osebni vlak v Kamnik. (Santec ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

C. KR. RAVNATELJSVSTVO DRŽAVNIH ŽELEZNIC V TRSTU.

NOVO!

NOVO!

Tekuča

železnačna somatose

(Somatose z železom organsko spojena)

se posebno

bledičnim

zdravniško priporoča.

1037-10

Prav odlično pospešuje slast in krepi živce.

Dobiva se po lekarnah in drogerijah.

IVAN SCHINDLER, Dunaj III/., Erdbergstr. 12

pošilja že veliko let dobro
znane stroje vsake vrste za
poljedeljstvo itd.

kakor: milne za sadje in grozdje, stiskalnice za
sadje in grozdje, škrpalcice, poljsko orodje,
stiskalnice za seno, mlatilnice, viti, trijerje,
čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamor
ne, stroje za rezanje repe, milne za go
lanje, kotle za kuhanje krije, sesalke za vodnjake
in gnojnike, vodovode, svincene cevi, železne
cevi it. t. d.

od sedaj po zopet izdatno
znižanih cenah

ravn tako vse prizrave za kletarstvo, medene
pipe, sesalke za vino, gumiljive in konopljene
cevi, gumiljive ploče, stroje za točenje piva,
skrinje za led, stroje za sladoled, prizrave za
izdelovanje sodavine in penečih vin, milne za
dlašice, kavo itd., stroje za izdelovanje klobas,
tehnice za živilo, tehnice na drog, steberske
tehnice, namizne tehnice, deciminske tehnice,
železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje
vseh sestav, orodje in stroje vsake vrste za klij
čavniciarje, kovače, kleparje, sediarje, pleskarje,
vse pod dolgoletnim jamstvom
po najugodnejših plač. pogojih

tudi na obroke!

Cenik z več kot 500 slikami
brezplačno in poštnine prost.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prekupci in agentje zaželeni.

674-1 Piše naj se naravnost:

IVAN SCHINDLER, Dunaj III/., Erdbergstr. 12.

Perje

za postelje in puhe
priporoča po najnižjih cenah

F. HITI

Pred škoftijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

,Pri zlatem čeviju"

Ljubljana

Stari trg št. 9

velika zaloga

čevljey

domačega in tujega izdelka.

Tržaško blago. — Cene solidne.

Točna postrežba.

Jos. Eberle

urar
trgovec z zlatino
in srebrinino

na Mestnem trgu št. 17

priporoča svojo veliko zalogo preciz
nosti ur iz prvih tovarn, bndnik,
stenskih, salonskih in ur na
nihanje, briljantev, zlatino
in srebrinino. Namizna oprava
iz kitajskega srebra.

Lastna delavnica za popra
vila in vsa nova dela.

Najboljši kosmetični predmeti so:

A da mlio 70 h.
cream po
1 K.
za oblepljanje polti in
talena

da ustna voda
zobni pr
šek po 1 K.
za gojitev zob in ust.

da lašna voda
lašna po
1 K. na obranitev
in rast las.

Ti ledelki „Ada“, ki
so oblastveno va
rovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschläger, kemik
J. Svoboda naslednik
v Ljubljani.

Bedeneckte na „Aldo“ navršajte.

Augst Agnola

Ljubljana

Dunajska
cesta 13.

Izborna

zaloga

namiznih in

nastropnih

svetlik,

najnovješte

vrste

po nizkih

cenah.

Velika zaloga za pivo na Kranjskem išče sa
mostognega, spretnega

razvaževalca piva

z večjo kavcijo. Znati mora oba deželna jezika in mora
biti popolnoma več običnim zaračunavanjem in poslovanju z
odjemalcem.

689 1

Svojeročno pisane ponudbe do 1. marca pod „A. B. 100“
na upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Štev. 2456.

Razpis.

v Mokronogu je izpraznjena služba

provizorijčnega dež. živinozdravnika

S to službo so združeni dohodki letnih 1200 K, in sicer pripade od
tega zneska 800 K na deželni zaklad, 400 K pa na okrajno blagajnico za sodni
j mokronoški.

Prosilci za to službo naj pošljajo podpisemu deželnemu odboru
svoje, z dokazili o starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika in o ži
vinozdravniški usposobljenosti opremljene prošnje

do 15. marca 1908.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 19. februarja 1908.

Štev. 5055.

Razglas.

V smislu deželnega zakona z dne 17. junija 1870 št. 21 dež. zak. o
varstvu zemeljskih pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škodljivih
mrčesov, naročam vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemeljskih v
ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. aprila letos

svoje sadno in olepševalno dreve, grmovje, seči, lesene vrtne plotove in
bišue stene na vrtih, na poljih in na travnikih očistiti zapredenih gosenic,
mrčesnih jač in zapredkov (ličin) in sežgati, ali kakor si bodi pokončati
gosenčnja gnezda in jača.

Prav tako je gosenice, ako se pokažejo spomladi na drevji, grmovji in rastlinji,
kakor tudi zapredki, ki se življe ne smejo pustiti v tem stanju ležati, ampak morajo se ali gosenice
obrati od njih ali pa drevess in veje takoj sežgati.

Dalej morajo gori imenovane osebe hrošč, dokler letajo, od svojega
sadnega in olepšavnega dreva, olepšalnih grmov in drevorednih drev, potem
od drevja ob gozdnih robeh v istih primerljajih, kjer je tega treba zaradi
bliznine, vsak dan, zlasti ob zaranjih urah otresati in pokončavati ali obračati
kmetijstvu na korist.

Na polju se morajo črvi (podjadi, ogrci) pri oranju in kopanju zemlje
precej za plugom z motiko ali šopato pobirati in takoj pokončati.

Če se bode kdo obotavljal izvršiti gori navedena opravila do dolo
čenega časa, jih bode dala izvršiti mestna občina na njegove stroške, vrhu
tega pa se mu bope načila na korist občinske blagajne globi od 2 do 20 K
in če bi se to ponovilo, do 40 K; kdor bi ne mogel plačati globe, bode
kaznovan od 12 ur do 4 dni.

V Ljubljani, dne 17. februarja 1908.

Ivan Hribar
župan.

Skupina 579 oblek

po gld. 7·50 je že došla!

Največja zaloga sveže dospelega blaga za spomladnjo
sezono in sicer: otroške obleke po gld. 1·50, deške
obleke po gld. 3·50. Svršniki in mornarske jopice,
moške obleke modnih barv z všitim trakom, svršniki,
raglani in plaščki. Damski in dekiški kostimi, jopice,
raglani in mantilje ter svilnate in čipkaste bluze in kriši.
Vse je najfinje izršeno. Originalni pariški modeli vsekdar v zalogi.

Cene čudovito nizke!

„ANGLEŠKO SKLADIŠE OBLEK“, O. Bernatovič
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

697-8

